

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 22. júla 2009

o štátnej pomoci C 18/05 (ex N 438/04, N 194/05 a PL 34/04), ktorú Poľsko poskytlo v prospech Stocznia Gdańsk

[oznámené pod číslom K(2009) 5685]

(Iba poľské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2010/175/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý odsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky⁽¹⁾ v súlade s uvedenými ustanoveniami, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

zaevidovaná pod číslom PL 34/04. Listom z 19. mája 2004 Komisia požiadala Poľsko, aby predložilo určité chýbajúce dokumenty. Tieto boli predložené 16. júna 2004. Komisia vyžiadala ďalšie informácie listami z 30. júla 2004, 8. októbra 2004, 23. novembra 2004 a 4. marca 2005, na ktoré Poľsko odpovedalo v uvedenom poradí listom z 3. septembra 2004 zaevidovaným 7. septembra 2004, listom z 10. novembra 2004 zaevidovaným 15. novembra 2004, listom z 17. februára 2005 zaevidovaným 21. februára 2005, listom z 30. marca 2005 zaevidovaným 1. apríla 2005 a listom z 18. apríla 2005 zaevidovaným 20. apríla 2005.

I. POSTUP

- (1) Poľsko listom z 8. októbra 2004, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň, v súlade s článkom 88 ods. 2 Zmluvy o ES notifikovalo opatrenia pomoci na reštrukturalizáciu poskytnuté v prospech Stocznia Gdańsk – Grupa Stoczni Gdynia S.A. (akciová spoločnosť, ďalej len „Gdanské lodenice“). Poľsko informovalo Komisiu o týchto opatreniach, aby získalo právnu istotu, že boli poskytnuté pred prístupím, a preto nepredstavujú novú pomoc, ktorú by Komisia mohla skúmať podľa článku 88 Zmluvy o ES. V prípade, že by Komisia dospela k záveru, že tieto opatrenia predstavujú novú pomoc, Poľsko požiadalo, aby boli schválené ako pomoc na reštrukturalizáciu. Poľsko predložilo Komisii plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc (aktualizáciu) z marca 2004. Táto vec bola zaevidovaná pod číslom N 438/04.
- (2) Listom z 11. novembra 2004 Komisia požiadala Poľsko o doplňujúce informácie k veci N 438/04, na ktorý Poľsko odpovedalo listom zo 17. januára 2005 zaevidovaným 21. januára 2005.
- (3) V súlade s bodom 3 prílohy IV k zmluve o prístupí, ktorým je upravený prechodný mechanizmus, Poľsko predtým 29. apríla 2004 notifikovalo reštrukturalizačné opatrenia v prospech Stoczni Gdynia S.A. (akciová spoločnosť, ďalej len „Lodenice Gdynia“), v tom čase materskej spoločnosti Gdanských lodeníc. Táto vec bola

- (4) Listom z 8. februára 2005, ktorý bol zaevidovaný 9. februára 2005, Poľsko vyjadrilo súhlas so zlúčením obidvoch vecí, N 438/04 a PL 34/04, keďže sa týkali dvoch spoločností patriacich do tej istej skupiny – Grupa Stoczni Gdynia (ďalej len „skupina lodeníc Gdynia“). Neskôr poskytnuté informácie v súvislosti s vecou PL 34/04 sa považovali za relevantné aj pre vec N 438/04.
- (5) Listom z 22. apríla 2005, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň, Poľsko akceptovalo, že Komisia bude považovať notifikáciu veci PL 34/04 z 29. apríla 2004 za notifikáciu podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES v súvislosti s každým opatrením, o ktorom rozhodne, že predstavuje novú pomoc. Tejto veci sa prideliло nové číslo N 194/05.
- (6) Dňa 1. júna 2005 Komisia prijala rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania v súvislosti s opatreniami skúmanými vo veciach N 438/04 a N 194/05, ktoré bolo uverejnené v úradnom vestníku⁽²⁾, a vyzvala Poľsko a zainteresované strany, aby predložili pripomienky.
- (7) Po udelení predĺženia lehoty stanovenej na predloženie pripomienok (listom z 9. augusta 2005) Poľsko zaslalo svoje pripomienky listom z 2. septembra 2005, ktorý bol zaevidovaný 5. septembra 2005.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 220, 8.9.2005, s. 7.⁽²⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

- (8) Skupina lodeníc Gdynia predložila pripomienky listom z 10. októbra 2005 zaevidovaným 14. októbra 2005. Pripomienky predložila aj spoločnosť Ray Car Carriers (listom zo 7. októbra 2005 zaevidovaným 10. októbra 2005), Stále zastúpenie Dánska pri EÚ (listom zo 7. októbra 2005 zaevidovaným 11. októbra 2005), dánske lodiarske združenie Danish Maritime (listom zo 7. októbra 2005 zaevidovaným v ten istý deň), odborový zväz Solidarita (listom zo 7. októbra 2005 zaevidovaným 10. októbra 2005) a poľské lodiarske združenie (listom z 10. októbra 2005 zaevidovaným 11. októbra 2005).
- (9) Komisia postúpila tieto pripomienky Poľsku listami z 26. októbra 2005 a 12. decembra 2005⁽³⁾. Poľsko odpovedalo na pripomienky predložené skupinou lodeníc Gdynia listom zo 16. januára 2006 zaevidovaným 18. januára 2006. Poľsko nepredložilo žiadne poznámky k pripomienkam ostatných tretích strán.
- (10) Komisia požiadala externého poradcu o pomoc pri hodnotení plánu reštrukturalizácie Gdanských lodeníc (aktualizácia) z marca 2004. Poradca zaslal svoju správu Komisii v decembri 2005.
- (11) Listom z 13. januára 2006 Komisia požiadala Poľsko o informácie o najnovšom vývoji jeho stratégie reštrukturalizácie Gdanských lodeníc a celej skupiny lodeníc Gdynia. Poľsko odpovedalo listom z 20. februára 2006, ktorý bol zaevidovaný 22. februára 2006, a 22. februára 2006 sa uskutočnilo stretnutie zástupcov Komisie, poľských orgánov a skupiny lodeníc Gdynia. Poľsko oznámilo, že plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc z roku 2004 je zastaraný a že prijalo novú stratégiu reštrukturalizácie Gdanských lodeníc, ktorá predpokladá ich odčlenenie od skupiny lodeníc Gdynia a ich privatizáciu. Poľsko tiež oznámilo, že zmenený a doplnený plán reštrukturalizácie má byť predložený Komisii do 30. júna 2006.
- (12) Komisia v nadväznosti na toto stretnutie zaslala 8. marca 2006 Poľsku list, na ktorý Poľsko odpovedalo listom z 13. marca 2006 zaevidovaným v ten istý deň, v ktorom oznámilo harmonogram privatizácie Gdanských lodeníc. Poľsko predložilo doplňujúce informácie o procese privatizácie listom z 29. marca 2006 zaevidovaným 30. marca 2006. Komisia požiadala o ďalšie informácie listom z 30. marca 2006, na ktorý Poľsko odpovedalo listom z 19. apríla 2006 zaevidovaným 20. apríla 2006.
- (13) Listom zo 6. apríla 2006, ktorý bol zaevidovaný 10. apríla 2006, Poľsko predložilo prvý návrh dokumentu Stratégia lodiarskeho priemyslu (lodeníc na stavbu námorných lodí) v Poľsku na obdobie rokov 2006 – 2010. Komisia predložila pripomienky listami z 12. apríla 2006 a 28. apríla 2006. Poľská vláda tento dokument definitívne schválila 31. augusta 2006 a zaslala ho Komisii listom z 1. septembra 2006, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň.
- (14) Listom zo 16. mája 2006 skupina lodeníc Gdynia predložila Komisii Hodnotiacu správu Gdanských lodeníc – skupiny lodeníc Gdynia z 30. septembra 2005.
- (15) Poľsko listom z 26. mája 2006, ktorý bol zaevidovaný 30. mája 2006, predložilo ďalšie informácie o pokračujúcom procese privatizácie vrátane zoznamu spoločností, ktoré vyjadrili prvotný záujem o nadobudnutie Gdanských lodeníc, a zoznamu spoločností, ktoré predložili počiatočné ponuky. Listom z 13. júla 2006, ktorý bol zaevidovaný 17. júla 2006, Poľsko predložilo ďalšie informácie o pokračujúcom procese privatizácie, pričom informovalo Komisiu, že dve spoločnosti predložili záväzné ponuky na nákup akcií Gdanských lodeníc, a predložilo porovnávaciu analýzu týchto ponúk, vypracovanú poradcom pre privatizáciu.
- (16) Gdanské lodenice 9. júna 2006 predložili Komisii prvý návrh upraveného plánu reštrukturalizácie. Zástupcovia Komisie navštívili lodenice 14. júna 2006 a vyslovili prvotné pripomienky k upravenému plánu reštrukturalizácie. Externý poradca Komisie predložil svoje pripomienky v správe z júla 2006. Komisia sa napokon vyjadrila k nedostatkom upraveného plánu reštrukturalizácie listom zo 17. júla 2006.
- (17) Listom z 13. júla 2006, ktorý bol zaevidovaný 17. júla 2006, Poľsko predložilo doplňujúce pripomienky týkajúce sa upraveného plánu reštrukturalizácie.
- (18) Uskutočnili sa viaceré stretnutia za účasti zástupcov Komisie a poľských orgánov, týkajúce sa procesu privatizácie a vypracovania upraveného plánu reštrukturalizácie: v Bruseli 31. januára, 22. februára a 10. mája 2006, a v priestoroch Gdanských lodeníc 13. júna 2006.
- (19) Poľsko odpovedalo na list Komisie zo 17. júla 2006 listom z 31. augusta 2006, ktorý bol zaevidovaný 1. septembra 2006.

⁽³⁾ Listom zo 17. novembra 2005, ktorý bol zaevidovaný 18. novembra 2005, poľské orgány požiadali o vybrané výňatky v angličtine z pripomienok tretích strán predložených Komisii, ktoré sa mali preložiť do poľštiny. Komisia postúpila tieto preklady listom z 12. decembra 2005.

- (20) Dňa 4. septembra 2006 bola Komisii predložená konečná verzia upraveného plánu reštrukturalizácie lodeníc z augusta 2006 s názvom Plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc – aktualizácia.
- (21) Listom z 12. septembra 2006, ktorý bol zaevidovaný 13. septembra 2006, Poľsko predložilo ďalšie informácie o procese reštrukturalizácie Gdanských lodeníc, v ktorom konkrétne uviedlo, že kapitál Gdanských lodeníc a skupiny lodeníc Gdynia bol rozdelený. Väčšinu akcií Gdanských lodeníc prevzala štátna agentúra pre priemyselný rozvoj a jej dcérske spoločnosti. Doplňujúce informácie boli predložené listom z 26. septembra 2006.
- (22) Listom z 21. novembra 2006, ktorý bol zaevidovaný 27. novembra 2006, Poľsko notifikovalo dodatočnú novú pomoc Gdanským lodeniciam.
- (23) Dňa 7. decembra 2006 sa uskutočnilo stretnutie medzi Komisiou a poľským ministrom pre hospodárske záležitosti, na ktorom sa poľské orgány zaviazali sprivatizovať lodenice s cieľom zlepšiť vyhlídky obnovy ich rentability a zabezpečiť dostatočný vlastný príspevok k reštrukturalizácii. Listom z 27. decembra 2006, ktorý bol zaevidovaný 4. januára 2007, Poľsko potvrdilo tento záväzok s odvolaním sa na rozhodnutie poľského kabinetu z 19. decembra 2006 prijať dokument s názvom „Stav lodiarskeho priemyslu“. V liste poľských orgánov z 5. januára 2007 bol potom potvrdený záväzok sprivatizovať lodenice do 30. júna 2008. Poľsko požiadalo Komisiu o začatie rozhovorov o otázke kompenzačných opatrení.
- (24) Komisia navštívila lodenice 19. decembra 2006, pričom jej pomáhal externý poradca, s cieľom zhromaždiť potrebné fakty a údaje potrebné na hodnotenie kompenzačných opatrení. Externý poradca Komisie 16. januára 2007 predložil správu o súčasnej kapacite lodeníc.
- (25) Komisia odpovedala na list z 27. decembra 2006 listom z 29. januára 2007, v ktorom vyzvala Poľsko, aby do konca februára 2007 predložilo návrh na kompenzačné opatrenia pre Gdanské lodenice.
- (26) Listom z 28. februára 2007, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň, sa Poľsko zaviazalo sprivatizovať Gdanské lodenice do konca roku 2007 a predložilo návrh na kompenzačné opatrenia.
- (27) Na tomto základe sa 15. marca 2007 uskutočnilo technické stretnutie medzi Komisiou, poľskými orgánmi a zástupcami lodeníc, na ktorom sa riešili najmä kompenzačné opatrenia, ale aj pokračujúci proces privatizácie. Komisia a poľské orgány sa dohodli, že Komisia začne priame rokovania s Gdanskými lodenicami o technických záležitostiach s cieľom zhromaždiť všetky údaje, ktoré potrebuje na hodnotenie kompenzačných opatrení navrhnutých Poľskom.
- (28) Listom z 29. marca 2007 určeným Gdanským lodenicam si Komisia vyžiadala technické informácie o kapacite lodeníc. Lodencie na uvedenú žiadosť odpovedali listom z 19. apríla 2007 zaevidovaným 3. mája 2007. Keďže predložené informácie boli nedostatočné, Komisia vyžiadala ďalšie informácie listom z 10. mája 2007, na ktorý lodenice odpovedali listom z 31. mája 2007 zaevidovaným 7. júna 2007. Komisia požiadala Poľsko o predloženie ďalších vysvetlení listom z 14. júna 2007, v ktorom uviedla, že nepredloženie všetkých požadovaných informácií by mohlo viesť Komisiu k prijatiu rozhodnutia na základe článku 10 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 2009 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (príkaz na poskytnutie informácií)⁽⁴⁾. Poľsko odpovedalo listom z 22. júna 2007, ktorý bol zaevidovaný 26. júna 2007. Keďže Komisia považovala túto odpoveď za nedostatočnú, prijala 19. júla 2007 rozhodnutie podľa článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 659/1999.
- (29) Komisia si vyžiadala komplexné informácie o novom vývoji v procese privatizácie listom z 29. mája 2007 a svoju žiadosť zopakovala listom zo 6. júna 2007. Poľsko odpovedalo na tieto žiadosti listom z 22. júna 2007 zaevidovaným 25. júna 2007, a v nadväznosti na ďalšiu žiadosť o informácie z 28. júna 2007 ukončilo podania listom z 11. júla 2007 zaevidovaným v ten istý deň. Komisia listom z 31. júla 2007 požiadala o ďalšie informácie týkajúce sa procesu privatizácie a plánovaných kompenzačných opatrení.
- (30) Poľsko predložilo informácie o plánovaných kompenzačných opatreniach listom z 20. augusta 2007 zaevidovaným 21. augusta 2007. Ďalšie informácie o kompenzačných opatreniach boli predložené listom z 30. augusta 2007 zaevidovaným v ten istý deň, a listom zo 4. septembra 2007 zaevidovaným 10. septembra 2007. Komisia odpovedala listom z 3. októbra 2007.

(4) Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

- (31) Medzi Komisiou a poľskými orgánmi sa od júla 2007 uskutočňovala intenzívna výmena korešpondencie o procese privatizácie Gdanských lodeníc. Komisia si vyžiadala informácie o procese privatizácie listami z 30. júla 2007, 13. augusta 2007, 3. októbra 2007, 30. novembra 2007 a 17. januára 2008. Poľské orgány predložili informácie listom z 21. augusta 2007 zaevidovaným 27. augusta 2007, listom z 24. septembra 2007 zaevidovaným 25. septembra 2007, listom z 23. októbra 2007 zaevidovaným 24. októbra 2007 a listom z 25. októbra 2007 zaevidovaným 29. októbra 2007. Listom z 19. decembra 2007 zaevidovaným 20. decembra 2007, Poľsko uviedlo, že spoločnosť ISD Polska prevezme nové akcie lodeníc, a tým získa nad podnikom kontrolu. ISD Polska (nový vlastník Gdanských lodeníc) predložila doplňujúce informácie e-mailom z 25. januára 2008.
- (32) Komisia súčasne listom zo 14. júna 2007 požiadala poľské orgány, aby predložili informácie o štátnej pomoci, ktorá bola Gdanským lodeniciam poskytnutá po začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Poľské orgány odpovedali listom z 11. júla 2007 zaevidovaným v ten istý deň. Komisia listom z 13. novembra 2007 požiadala o ďalšie vysvetlenia. Poľsko odpovedalo listom z 9. januára 2008 zaevidovaným v ten istý deň.
- (33) Dňa 24. januára 2008, keď sa uskutočnilo stretnutie medzi poľskými orgánmi, spoločnosťou ISD Polska (novým väčšinovým vlastníkom Gdanských lodeníc) a Komisiou, sa začali technické rokovania o plánoch nového väčšinového vlastníka na reštrukturalizáciu lodeníc. Poľské orgány predložili informácie listom z 25. januára 2008 zaevidovaným 28. januára 2008, listom z 30. januára 2008 zaevidovaným v ten istý deň, a listom zo 4. februára 2008 zaevidovaným v ten istý deň. Ďalšie informácie boli predložené listom zo 14. februára 2008 zaevidovaným 19. februára 2008, listami z 15. februára 2008 a 21. februára 2008 zaevidovanými 3. marca 2008, listom z 26. februára 2008 zaevidovaným 12. marca 2008, listom z 10. marca 2008 zaevidovaným v ten istý deň, a listami z 10. apríla a 11. apríla 2008 zaevidovanými 17. apríla 2008. Komisia odpovedala listami z 30. januára, 14. februára, 25. februára a 28. februára 2008. V dňoch 11. februára a 18. marca 2008 sa uskutočnili stretnutia za účasti poľských orgánov, zástupcov ISD Polska a Komisie.
- (34) Listom z 22. apríla 2008 Komisia opäť vyzvala Poľsko, aby predložilo komplexný návrh plánu reštrukturalizácie lodeníc. V uvedenom liste Komisia uviedla, že v prípade nepredloženia vyžiadaných informácií by mohla prijať rozhodnutie podľa článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 659/1999. V nadväznosti na tento list boli Komisii od lodeníc doručené informácie listom z 23. apríla 2008 zaevidovaným v ten istý deň a listom z 25. apríla 2008 zaevidovaným 29. apríla 2008. Listom z 30. apríla 2008 Komisia zopakovala žiadosť o informácie. Poľsko predložilo doplňujúce informácie listom z 12. mája 2008 zaevidovaným 13. mája 2008, a ISD Polska predložila doplňujúce informácie listom z 9. mája 2008 zaevidovaným v ten istý deň, listom zo 16. mája 2008 zaevidovaným 26. mája 2008, a listom z 26. mája 2008 zaevidovaným v ten istý deň.
- (35) Vzhľadom na to, že Poľsko nepredložilo všetky informácie vyžiadané Komisiou, Komisia 23. mája 2005 prijala rozhodnutie podľa článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 659/1999. Poľsko odpovedalo listom z 26. júna 2008 zaevidovaným v ten istý deň.
- (36) Poľsko predložilo ďalšie informácie listami z 1. júla 2008 a 2. júla 2008 zaevidovanými 3. júla 2008. Listom zo 4. júla 2008 si Komisia vyžiadala doplňujúce informácie, ktoré Poľsko predložilo listom zo 7. júla 2008 zaevidovaným v ten istý deň, listom z 8. júla 2008 zaevidovaným v ten istý deň, a listom z 8. júla 2008 zaevidovaným 9. júla 2008. Poľsko predložilo ďalšie informácie listom z 10. júla 2008 zaevidovaným v ten istý deň, listom z 10. júla zaevidovaným 11. júla, listom z 11. júla 2008 zaevidovaným v ten istý deň, listom zo 16. júla 2008 zaevidovaným 17. júla 2008, listom zo 17. júla 2008 zaevidovaným 18. júla 2008, listom z 18. júla 2008 zaevidovaným 25. júla 2008, a listami z 21. júla 2008, 28. júla 2008, 4. augusta 2008, 13. augusta 2008, 20. augusta 2008, 21. augusta 2008, 25. augusta 2008, 1. septembra 2008, 8. septembra 2008, 9. septembra 2008 a 10. septembra 2008, ktoré boli zaevidované v deň ich podania.
- (37) Poľsko 12. septembra 2008 predložilo revidovaný spoločný plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc a Lodeníc Gdynia. Poľsko predložilo ďalšie informácie listami zo 16. septembra 2008, 17. septembra 2008, 19. septembra 2008, 23. septembra 2008, 25. septembra 2008, 26. septembra 2008, 1. októbra 2008, 2. októbra 2008 a 3. októbra 2008, ktoré boli zaevidované v deň ich podania. Ďalšie informácie boli predložené listom zo 6. októbra 2008 zaevidovaným 7. októbra 2008, a listom z 22. októbra 2008 zaevidovaným v ten istý deň. Listom z 3. novembra 2008 zaevidovaným 4. novembra 2008 Poľsko uviedlo, že predloží samostatný plán pre Gdanské lodenice. Poľské orgány listom zo 4. novembra zaevidovaným 5. novembra 2008 predložili neúplný návrh plánu reštrukturalizácie Gdanských lodeníc.

- (38) Komisia 6. novembra 2008 prijala zamietavé rozhodnutie o Lodeniciach Gdynia⁽⁵⁾, v ktorom rozhodla, že plán reštrukturalizácie vypracovaný spoločnosťou ISD Polska pre Lodenice Gdynia a Gdanské lodenice nie je zlučiteľný s pravidlami štátnej pomoci.
- (39) Poľsko 8. decembra 2008 predložilo samostatný plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc. Ďalšie informácie boli predložené listom z 11. decembra 2008 zaevidovaným v ten istý deň.
- (40) Listom z 23. decembra 2008 zaevidovaným 12. januára 2008 a listom z 13. februára 2009 zaevidovaným v ten istý deň si Komisia vyžiadala ďalšie informácie, ktoré Poľsko predložilo listami z 30. januára a 20. februára 2009 zaevidovanými v deň ich podania.
- (41) Komisia si vyžiadala ďalšie vysvetlenia listom z 8. apríla 2009 zaevidovaným v ten istý deň. Listami zo 16. a 28. apríla 2009 zaevidovanými v deň ich podania, Poľsko predložilo doplňujúce informácie.
- (42) Poľsko 8. mája 2009 predložilo revidovaný plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc. Tento plán bol zaevidovaný v ten istý deň. Listami z 21. mája 2009, 1. júna 2009 a 5. júna 2009, zaevidovanými v deň ich podania, Poľsko predložilo ďalšie vysvetlenia.
- (46) Poľské orgány sa v decembri 2006 zaviazali sprivatizovať Gdanské lodenice s cieľom zlepšiť vyhliadky na obnovu ich rentability a 17. septembra 2007 začali výberové konanie na upísanie akciových podielov na novozvýšenom kapitáli Gdanských lodeníc v súlade s uznesením mimoriadneho valného zhromaždenia z 10. augusta 2007. ISD Polska, dcérska spoločnosť ukrajinského výrobcu ocele Donbas a už menšinový akcionár Gdanských lodeníc, predložila záväznú ponuku na nákup nových akcií v novembri 2007. Od januára 2008 bola ISD Polska väčšinovým akcionárom Gdanských lodeníc. Od júna 2008 vlastnila 83,6 % akcií, pričom zostávajúce akcie vlastnila ARP. Akciový kapitál predstavuje 405 miliónov PLN.
- (47) Gdanské lodenice prenajímajú tri lodné sklzy s celkovou kapacitou približne 160 000 CGT (podľa údajov podniku). Spoločnosť vyrábala najmä kontajnerové lode, lode na prepravu hromadného nákladu, profily, bloky a trupy pre svoju materskú spoločnosť Lodenice Gdynia a iné spoločnosti. Lodenice sa po privatizácii v rokoch 2007 a 2008 sústredili na výrobu trupov menších špecializovaných plavidiel a čiastočne vybavených trupov. Lodenice ďalej vyrábajú bloky a profily pre iné lodenice a ocelové konštrukcie pre rôzne odvetvia a stavebné podniky.

II. PODROBNÝ OPIS POMOCI

1. Spoločnosť

- (43) Príjemcom pomoci sú Stocznia Gdańsk S.A (ďalej len „Gdanské lodenice“). Táto spoločnosť sa nachádza v regióne Gdansk – Gdynia – Sopot na severe Poľska.
- (44) Činnosti Gdanských lodeníc zahŕňajú stavbu námorných lodí a iné činnosti týkajúce sa stavby lodí, napríklad výrobu častí plavidiel a ocelových častí, ako aj rôzne podporné služby.
- (45) Gdanské lodenice sa dostali do úpadku v roku 1996 a v roku 1998 jej majetok kúpili najväčšie lodenice v Poľsku, Lodenice Gdynia, ktoré sa nachádzajú približne 20 km od Gdanských lodeníc. Lodenice boli premenované na Stocznia Gdańsk – Grupa Stocznia Gdynia. Lodenice Gdynia odvtedy uzatvárali zmluvy, nakupovali materiály a zaisťovali financovanie výroby v Gdanských lodeniach. Hoci sa Gdanské lodenice stali vo veľkej miere závislé od materskej spoločnosti, poľské orgány v roku 2006 rozhodli v rámci stratégie vlády, že tieto lodenice by sa mali oddeliť. V auguste 2006 väčšinu akcií Gdan-
- (48) Na konci roku 2006 lodenice zamestnávali 2 893 pracovníkov, z ktorých 60 % pracuje priamo vo výrobe. V roku 2008 sa stav zamestnancov znížil na 2 235, čo znamenalo pokles o 23 %.
- (49) Reštrukturalizácia Gdanských lodeníc začala už v roku 1998, hneď po vyhlásení úpadku a prevzatí ich majetku Lodenicami Gdynia. Podľa informácií predložených poľskými orgánmi skupina lodeníc Gdynia (do ktorej Gdanské lodenice patrili do augusta 2006) prvýkrát zaznamenala ťažkosti v roku 2002. Gdanské lodenice po úpadku v roku 1996 prvýkrát dosiahli zisk v prvej polovici roku 2002, a potom začali vykazovať značné straty. Problémy skupiny sa prirodzene preniesli na Gdanské lodenice. Faktory prispievajúce k ťažkej finančnej situácii boli vonkajšej povahy, napríklad konkurencia z Ázie, silná pozícia zlotého voči doláru, ťažkosti s prístupom k zdrojom financovania plavidiel kvôli problémom spoločnosti Stocznia Szczecin Porta Holding S.A. a pád portálového žeriavu v Lodeniciach Gdynia počas búrky v roku 1999. Iné faktory boli skôr vnútornej

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Komisie K(2008) 6771 zo 6. novembra 2008 vo veci C 17/2005 Pomoc na reštrukturalizáciu Stocznia Gdynia, zatiaľ neuverejnené.

povahy. Lodenice Gdynia v snahe naplniť zoznam objednávok, najmä po zvýšení svojho výrobného potenciálu po nadobudnutí Gdanských lodeníc v roku 1998, prijali mnoho riadiacich rozhodnutí, ktoré sa ukázali byť problematické. Lodenice Gdynia prevzali konštrukčné, technologické, finančné a komerčné riziká (nové výrobky, prototypy, konštrukcia nových druhov plavidiel, ktorá bola pre lodenice stratová, napr. malé lode na prepravu hromadného nákladu, lode na prepravu chemikálií, plavidlá typu ro-ro, plavidlá na prepravu chemikálií a plynu, kontajnerové lode na prepravu hromadného tovaru a plavidlá na prepravu kusového nákladu). Miera

znižovania prevádzkových nákladov lodeníc bola tiež neuspokojivá.

- (50) Finančné ťažkosti skupiny viedli k odkladom plnenia záväzkov voči verejným orgánom a súkromným osobám, oneskorenému vyplácaniu miezd, meškaniu dodávok materiálu, spomaleniu výrobných procesov, zvýšeniu nákladov (spotreba práce, pokuty) a oneskoreniam v plnení zmlúv.
- (51) K dispozícii boli tieto údaje o prevádzke lodeníc.

Tabuľka 1

Prevádzka Gdanských lodeníc

(v miliónoch PLN)

	1999	2000	2001	2002	2003	2005	2006	2007	2008
Tržby	153	212	251	168	98	185,6	221	308	248
Prevádzkový výsledok (1999 – 2003); čistý výsledok (2005 – 2008).	– 32	– 49	– 38	– 14 (*)	– 47	– 100	– 71	– 237	– 17

(*) Prvá polovica roku 2002 bola prielomom pre lodenice (v reštrukturalizácii od roku 1998), keď prvýkrát dosiahli zisk v polročnom vyjadrení. Celkový zisk za rok 2002 bol však stále negatívny.

2. Rozhodnutie o začatí konania podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES

- (52) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania rozhodla, že mnohé opatrenia uvedené v časti A prílohy II k rozhodnutiu boli Gdanským lodeniciam poskytnuté pred 1. májom 2004 a neboli uplatniteľné po pristúpení v zmysle bodu 3 prílohy IV k zmluve o pristúpení, a preto sa nebudú skúmať v rámci konania podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES. Tieto opatrenia preto nie sú predmetom tohto rozhodnutia. Museli sa však zohľadniť pri posudzovaní zlučiteľnosti opatrení so spoločným trhom, ktoré boli poskytnuté po pristúpení.
- (53) Komisia tiež uviedla, že niektoré opatrenia v prospech Gdanských lodeníc predstavujú novú pomoc, keďže boli poskytnuté po 1. máji 2004, dátume pristúpenia Poľska k EÚ, alebo v čase rozhodnutia ešte neboli poskytnuté. Komisia uviedla tieto opatrenia v časti B prílohy II k rozhodnutiu.
- (54) Komisia v podstate tvrdila, že o opatreniach uvedených v časti B prílohy II k rozhodnutiu nebolo pred pristúpením Poľska prijaté žiadne právne záväzné rozhodnutie,

hoci uznala, že v tom čase boli prijaté niektoré predbežné kroky na účel prijatia právne záväzného rozhodnutia.

- (55) Pokiaľ ide o reštrukturalizáciu verejného dlhu na základe postupu podľa kapitoly 5a (podniky osobitného významu pre trh práce) založenú na Zákone o štátnej pomoci z 30. októbra 2002 v znení zmien a doplnení⁽⁶⁾ (opatrenia 10 – 16 časti B prílohy II k rozhodnutiu), Komisia dospela k záveru, že rozhodnutie o reštrukturalizácii, ktoré vydal predseda ARP, vládnej agentúry zodpovednej za riadenie postupu podľa kapitoly 5a, bolo právne záväzné. V tomto prípade však pred pristúpením nebolo vydané takéto rozhodnutie o reštrukturalizácii⁽⁷⁾. Rozhodnutie vydané 30. apríla 2004 predsedom ARP, ktorým sa schvaľuje plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc z marca 2004, nespĺňalo formálne a obsahové požiadavky, aby sa mohlo považovať za rozhodnutie o reštrukturalizácii, a preto nepredstavovalo právne záväzné rozhodnutie o poskytnutí pomoci.
- (56) Komisia uznala vysvetlenie Poľska, že vzniknuté úroky z týchto verejných dlhov budú vzhľadom na ich vedľajšiu povahu automaticky odpísané spolu s istinou bez toho, aby bolo potrebné vydať osobitné rozhodnutie.

⁽⁶⁾ Právny základ je podrobne uvedený v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, časť 3.2.

⁽⁷⁾ Rozhodnutie o reštrukturalizácii Gdanských lodeníc bolo v skutočnosti vydané 30. decembra 2004.

- (57) Komisia nenašla pre súbory opatrení uvedených v časti B prílohy II k rozhodnutiu ako opatrenia 17 – 22 žiadne dôkazy o právne záväzných rozhodnutiach. Tieto opatrenia sa týkali reštrukturalizácie záväzkov voči verejným orgánom na základe iných právnych aktov ako uvedený zákon z 30. októbra 2002. Pokiaľ ide o záruku uvedenú ako opatrenie 23 v časti B prílohy II k rozhodnutiu, Komisia odpovedala konkrétne na hlavný argument Poľska, a síce, že toto opatrenie bolo zahrnuté v pláne reštrukturalizácie Gdanských lodeníc z marca 2004 schváleným dozornou radou lodeníc, v ktorej boli aj zástupcovia štátnej pokladnice.
- (58) Komisia najmä dospela k záveru, že dozorná rada nebola splnomocnená prijímať rozhodnutia s finančnými dôsledkami na akcionárov, keďže akcionári neprijali na tento účel potrebné kroky. Komisia dospela tiež k záveru, že aj pri predpoklade, že by dozorná rada bola oprávnená prijímať rozhodnutia v mene a na účet akcionárov, zostáva nejasné, či by sa takýmto rozhodnutím zriadil platný záväzok štátnej pokladnice poskytnúť štátnu pomoc, keďže za bežných okolností nie je možné splnenie opatrení, ktoré štát prijíma ako účastník trhu, s opatreniami, ktoré prijíma na dosahovanie rôznych verejných cieľov.
- (59) Komisia tiež poznamenala, že opatrenia 24 a 25 časti B prílohy II k rozhodnutiu (odpísanie dlhu a kapitálová dotácia) boli notifikované ako alternatívy vzhľadom na neschopnosť lodeníc Gdynia realizovať plánovanú kapitálovú dotáciu do Gdanských lodeníc; preto bolo jasné, že tieto opatrenia neboli poskytnuté pred pristúpením a že predstavujú plánovanú novú pomoc.
- (60) Komisia ďalej poznamenala, že skupina lodeníc Gdynia čerpala výhody z výrobných záruk poskytovaných poľskou agentúrou pre poistenie vývozných úverov (Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych, ďalej len „KUKÉ“). Komisia vyslovila pochybnosti o komerčnej povahe týchto záruk, keďže boli vystavené v rámci nekomerčných činností agentúrou pre vývozné úvery (so zárukami štátnej pokladnice). Vzhľadom na to, že skupina bola vo finančných ťažkostiach, Komisia mala pochybnosti, či účtované poplatky náležite odrážali príslušné riziko a či zabezpečenie, ktoré KUKÉ požadovala, bolo dostatočné.
- (61) Keď Komisia dospela k záveru, že mnoho opatrení v prospech Gdanských lodeníc predstavuje novú pomoc, vyjadrila pochybnosti, či boli splnené akékoľvek z podmienok schválenia pomoci ako pomoci na reštrukturalizáciu.

3. Pripomienky zainteresovaných strán

a) Pripomienky skupiny lodeníc Gdynia

- (62) Komisia poznamenáva, že samotné Gdanské lodenice nepredložili pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Pripomienky predložené jej materskou spoločnosťou sa však týkali záverov Komisie o jej právomoci v súvislosti s opatreniami uvedenými v časti B prílohy II k rozhodnutiu a pochybností Komisie o zlučiteľnosti tejto pomoci.
- (63) Pokiaľ ide o reštrukturalizáciu záväzkov voči verejným orgánom na základe postupu podľa kapitoly 5a, skupina lodeníc Gdynia tvrdila, že pomoc bola udelená na základe rozhodnutia o reštrukturalizácii vydaného predsedom ARP. Skupina lodeníc Gdynia však zastávala názor tak ako Poľsko v úvodnej fáze prešetrovania Komisie, že rozhodnutie týkajúce sa Gdanských lodeníc prijal predseda ARP pred pristúpením, a to 30. apríla 2004.
- (64) Skupina lodeníc Gdynia tvrdila, že súhlas všetkých individuálnych verejných veriteľov s reštrukturalizáciou na základe postupu podľa kapitoly 5a⁽⁸⁾ predstavoval poskytnutie pomoci pred pristúpením.
- (65) Skupina lodeníc Gdynia tvrdila na rozdiel od toho, čo Poľsko uviedlo v prvej fáze prešetrovania Komisie, že po 30. júni 2003 nevznikli u verejných dlhov reštrukturalizovaných podľa kapitoly 5a žiadne úroky z omeškania.
- (66) Skupina lodeníc Gdynia predložila pripomienky aj k ostatným aspektom rozhodnutia. Konkrétne uviedla, že výrobné záruky poskytnuté lodeniciam agentúrou pre vývozné úvery nepredstavovali štátnu pomoc. Skupina lodeníc Gdynia tvrdila, že záručná schéma agentúry KUKÉ predstavuje systém samofinancovania, v ktorom vyzbierané poisťné v dlhodobom horizonte presahuje pokryté riziká a skutočne vyplatené sumy. Skupina lodeníc Gdynia opísala podmienky, za ktorých KUKÉ vydáva tieto záruky (poisťné sadzby a druh požadovaného zabezpečenia).

⁽⁸⁾ Podrobnejšie pozri bod 67 rozhodnutia Komisie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.

- (67) Pokiaľ ide o požiadavku, aby pomoc bola obmedzená na nutné minimum, príjemca tvrdil, že výška pomoci bola obmedzená na úplné minimum, a že by bol oprávnený na poskytnutie vyššej pomoci, ak by bola dostupná. Skupina lodeníc Gdynia tiež poukázala, že aj keby Komisia určila náklady na reštrukturalizáciu v užšom význame (ktoré nezahŕňajú prevádzkové náklady lodeníc), prvok bez štátnej pomoci vo financovaní týchto nákladov by rádo vo všeobecnosti bol stále na úrovni 30 %, a tým by spĺňal usmernenia o reštrukturalizácii z roku 1999⁽⁹⁾.
- (68) Skupina lodeníc Gdynia tiež tvrdila, že štátna pomoc skupine nenarušala hospodársku súťaž v Európe, a poukázala na to, že skutočnú konkurenčnú hrozbu pre európske lodenice predstavuje Ďaleký východ. Príjemca uznal, že kontajnerové lode sa stavali aj v iných európskych lodeniach, najmä v Nemecku, ale tvrdil, že tieto lode boli odlišné z hľadiska konštrukčných a technických špecifikácií.
- b) Pripomienky iných zainteresovaných strán
- (69) Dánsko a Danish Maritime podporovali úsilie Komisie s cieľom zabezpečiť, aby sa štátna pomoc poskytovala v súlade s platnými pravidlami. Poukázali na to, že v dôsledku podmienok hospodárskej súťaže na svetovom trhu stavby lodí bolo mnoho dánskych lodeníc zatvorených alebo bolo vystavených úpadku bez poskytnutia akejkoľvek štátnej pomoci. Potvrdili tiež, že výrobný sortiment dánskych lodeníc je podobný sortimentu poľských lodeníc, v dôsledku čoho by dánske lodenice mohli byť negatívnym spôsobom ovplyvnené nekalou hospodárskou súťažou. Dánsko tiež naliehalo na Komisiu, aby žiadala zníženie kapacity Gdanských lodeníc, aby sa štátna pomoc nevyužívala na zvýšenie celosvetovej nadbytočnej kapacity.
- (70) Spoločnosť Ray Car Carriers ako najväčší zákazník skupiny lodeníc Gdynia a menšinový akcionár materskej spoločnosti Gdanských lodeníc zdôraznila dôležitosť skupiny pre jej prevádzku vzhľadom na existujúce zmluvy s lodenicami.
- (71) Odborový zväz Solidarita poukázal na zhoršujúcu sa situáciu lodeníc a tvrdil, že je potrebná rýchla reštrukturalizácia. Zväz opísal niektoré reštrukturalizačné opatrenia, ktoré už boli prijaté v lodeniach, a vyjadril dôveru, že s technológiami a pracovnou silou, ktoré má k dispozícii, sa zaradí medzi rentabilné európske lodenice. Štátna pomoc bola preto potrebná na realizáciu plánu reštrukturalizácie.
- (72) Poľské lodiarske združenie Forum Okrętowe vysvetlilo dôvody ťažkostí lodeníc a vyjadrilo podporu procesu reštrukturalizácie a využívaniu štátnej pomoci na tento účel.
- c) Pripomienky Poľska
- (73) Podobne ako v prípade skupiny lodeníc Gdynia sa pripomienky Poľska týkali právomoci Komisie a zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom.
- (74) Pokiaľ ide o reštrukturalizáciu záväzkov voči verejným orgánom podľa kapitoly 5a, Poľsko nepredložilo žiadne doplňujúce argumenty. V odpovedi na pripomienky skupiny lodeníc Gdynia však Poľsko vyjadrilo nesúhlas s jej interpretáciou poľského zákona.
- (75) Pokiaľ ide o opatrenia uvedené v časti B prílohy II k rozhodnutiu, Poľsko nevyvrátilo závery Komisie uvedené v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.
- (76) Pokiaľ ide o zlučiteľnosť novej pomoci so spoločným trhom, Poľsko uviedlo, že plán reštrukturalizácie z marca 2004 predstavoval primeraný hospodársky základ pre proces reštrukturalizácie lodeníc. Hoci Poľsko uznalo, že proces reštrukturalizácie sa realizoval s obmedzenými finančnými zdrojmi, tvrdilo, že už zlepšil finančnú situáciu lodeníc. Poľské orgány ďalej predložili krátky opis reštrukturalizačných opatrení zakotvených v pláne reštrukturalizácie z marca 2004, aby dokázali, že predmet reštrukturalizácie nebol výlučne finančný. Obhajovali kompenzačné opatrenia navrhnuté v pláne reštrukturalizácie z marca 2004 a realizované v rámci skupiny lodeníc Gdynia. Pokiaľ ide o požiadavku, aby pomoc bola obmedzená na nutné minimum, Poľsko uviedlo, že pomoc sa nevyužívala na iné účely ako na reštrukturalizáciu, a tvrdilo, že intenzita pomoci dosiahla úroveň 31 %, t. j. percentuálny podiel pomoci z celkových nákladov na reštrukturalizáciu vrátane prevádzkových nákladov. Poľsko tvrdilo, že plánovaná kapitálová dotácia od Lodenic Gdynia do Gdanských lodeníc, nové dojednanie zmluvných cien, súhrnné zisky a kladné peňažné toky dosiahnuté lodenicami v budúcnosti by sa mali považovať za „vlastný príspevok“.
- (77) Poľské orgány podrobne opísali, ako fungoval systém záruk agentúry KUKI a tvrdili, že tieto záruky boli poskytnuté za trhových podmienok, a preto nepredstavujú štátnu pomoc.

⁽⁹⁾ Príjemca tvrdí, že sa uplatňujú usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach z roku 1999 (Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2).

4. Chronologický opis rozhodujúcich udalostí v nadväznosti na rozhodnutie Komisie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania

- (78) Prešetrovanie Komisie a udalosti, ktoré nastali v jeho priebehu, sú zhrnuté ďalej v texte.
- (79) Poľské orgány v odpovedi na rozhodnutie Komisie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania predložili na jeseň 2005 vysvetlenia dvoch druhov: po prvé, spochybnenie právomoci Komisie konať v prípade opatrení označených v jej rozhodnutí ako nová pomoc; a po druhé, tvrdenie, že tieto opatrenia aj v prípade, že predstavujú novú pomoc, sú zlučiteľné so spoločným trhom ako pomoc na reštrukturalizáciu. Reakcia skupiny lodeníc Gdynia na rozhodnutie Komisie bola podobná. Obidve už boli v texte uvedené.
- (80) Poľsko sa na podporu svojho argumentu o zlučiteľnosti pomoci odvolávalo na plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc z roku 2004 predložený Komisii v októbri 2004, v súvislosti s ktorým Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania z dôvodu pochybností týkajúcich sa jeho dôveryhodnosti a spoľahlivosti. Komisia však napriek tomu starostlivo preštudovala plán reštrukturalizácie z roku 2004 a požiadala o pomoc externého poradcu. Komisia dospela k záveru, že plán reštrukturalizácie z roku 2004 nespĺňa žiadne z podmienok na schválenie pomoci na reštrukturalizáciu stanovených v príslušných usmerneniach. Komisia na zasadnutí, ktoré sa konalo 22. februára 2006, vysvetlila poľským orgánom svoje hlavné obavy. Komisia poukázala na hlavné nedostatky plánu reštrukturalizácie z roku 2004: nízke investície, nízka plánovaná produktivita, vysoké výrobné náklady, najmä režijné, a nedostatočné posilnenie vlastnej kapitálovej základne lodeníc. Pomoc poskytnutú lodeniciam bolo potrebné považovať za prevádzkovú pomoc na podporu reštrukturalizácie dlhov a pokračovania činnosti lodeníc.
- (81) V decembri 2005 sa Komisia dozvedela z verejných zdrojov⁽¹⁰⁾, že bola vytvorená Korporácia Polskie Stocznie, kapitálová skupina vo vlastníctve štátu, s cieľom združiť tri najväčšie poľské lodenice v Gdyni, Gdansku a Štetíne pod jednu strechu (ďalej len „konsolidačný plán“). Hlavnou úlohou KPS bolo financovať výrobu v lodeniciach. Poľsko neinformovalo Komisiu o konsolidačnom pláne v žiadnej etape konania, ani pred rozhodnutím o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, ani po ňom.
- (82) Komisia sa súčasne dozvedela z tlače o prebiehajúcich rozhovoroch o predaji lodeníc v Gdyni a Gdansku strategickým investorom a o rozdelení týchto dvoch spoločností, ktoré až do uvedeného dátumu pôsobili ako súčasť tej istej skupiny. Komisia listom z 13. januára 2006 požiadala poľskú vládu, aby špecifikovala, aká je jej súčasná stratégia pre skupinu lodeníc Gdynia.
- (83) Poľsko vysvetlilo listom z 20. februára 2006, že o konsolidačnom pláne sa v skutočnosti uvažovalo skôr, ale že bol zamietnutý a že v krátkom čase sa prijme nová stratégia reštrukturalizácie poľského lodiarskeho odvetvia.
- (84) Poľské orgány na zasadnutí, ktoré sa konalo 22. februára 2006, a listom z 13. marca 2006 informovali Komisiu, že plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc z roku 2004 je zastaraný a musí sa zmeniť a doplniť. Poľské orgány sa zaviazali predložiť zmenený a doplnený plán reštrukturalizácie do júna 2006. Predložili aj hlavné črty novej stratégie reštrukturalizácie poľského lodiarskeho odvetvia. Po prvé, Gdanské lodenice sa mali čo najskôr odčleniť od skupiny lodeníc Gdynia. Po druhé, vláda mala povoliť súkromnú kapitálovú dotáciu do Gdanských lodeníc s dlhodobým cieľom úplne sprivatizovať lodenice.
- (85) Komisii bol prvý návrh plánu reštrukturalizácie z roku 2006 doručený 9. júna 2006. Komisia po návšteve lodeníc a po doručení stanoviska externého poradcu vyjadrila vážne obavy týkajúce sa tohto návrhu počas návštevy na mieste 14. júna 2006 a písomne 17. júla 2006, pričom poukázala na to, že plán reštrukturalizácie sa nezdá byť dosiahnuteľný a pravdepodobne neumožní lodeniciam obnoviť dlhodobú rentabilitu bez neprípustného narušenia hospodárskej súťaže. Komisia podotkla, že stratégia reštrukturalizácie sa pravdepodobne nezakladá na dôkladnej analýze rentability rôznych činností lodeníc v minulosti, ale namiesto toho predpokladá značný nárast činnosti stavby lodí, že neexistujú reálne vyhliadky financovania reštrukturalizácie zo zdrojov bez prvkov štátnej pomoci, a napokon že plán z hľadiska jeho expanzívnej povahy zjavne nespĺňa požiadavku kompenzačných opatrení. Pokiaľ ide o pokračujúce využívanie záruk na financovanie lodí poskytovaných agentúrou pre vývozné úvery, Komisia upozornila lodenice a poľské orgány, že tieto záruky predstavujú štátnu pomoc.
- (86) Napriek týmto upozorneniam sa plán reštrukturalizácie z roku 2006, ktorý Poľsko napokon predložilo v septembri 2006 s dvojmesačným oneskorením, výrazne neodlišoval od prvého návrhu.

⁽¹⁰⁾ Zápísnice zo zasadnutí Rady ministrov z 25. januára 2005 a 5. októbra 2005, uverejnené na webovej stránke.

- (87) V auguste 2006 väčšinu akcií Gdanských lodeníc prevzala agentúra pre priemyselný rozvoj (ARP) a jej dcérska spoločnosť Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa prostredníctvom výmeny dlhu za kmeňové akcie (akciové podiely Lodenic Gdynia v Gdanských lodeniach slúžili ako zabezpečenie úveru, ktorý ARP poskytla Lodenicam Gdynia a ktorého časť sa stala splatná v júni 2006). V dôsledku toho sa Gdanské lodenice oddelili od skupiny lodenic Gdynia.
- (88) Na stretnutí, ktoré sa konalo 7. decembra 2006, a listom z 29. januára 2007 Komisia oznámila poľským orgánom, že na základe predbežného preskúmania dospela k záveru, že plán reštrukturalizácie Gdanských lodenic z roku 2006 nespĺňa žiadnu z podmienok schválenia pomoci na reštrukturalizáciu podľa súčasných usmernení.
- (89) Poľské orgány na uvedenom stretnutí oznámili, že zamýšľajú privatizovať Gdanské lodenice. Poľsko oznámilo, že proces privatizácie sa má ukončiť do júna 2008. Listom z 28. februára 2007 sa Poľsko zaviazalo sprivatizovať Gdanské lodenice do konca roka 2007. Poľsko požiadalo Komisiu, aby do vypracovania privatizačných dokumentov vydala vyjadrenie o potrebných kompenzačných opatreniach pre Gdanské lodenice, aby potenciálni investori mohli dostať správne informácie.
- (90) Manažment Gdanských lodenic uskutočnil v nasledujúcich mesiacoch rozhovory s rôznymi potenciálnymi investormi s cieľom nájsť pre lodenice strategického investora, ktorý by nadobudol novo vydané akcie spoločnosti, a tým by poskytol finančné prostriedky potrebné na proces reštrukturalizácie a prevzal kontrolu nad spoločnosťou.
- (91) V nadväznosti na dohodu dosiahnutú s poľskými orgánmi v decembri 2006 sa Komisia súčasne zapojila do intenzívnych rokovaní s poľskými orgánmi a Gdanskými lodenicami s cieľom určiť potrebné kompenzačné opatrenia. Listom z 28. februára 2007 sa Poľsko zaviazalo uzatvoriť jeden lodný sklz v Gdanských lodeniach po dokončení zostávajúcich objednávok, t. j. k januáru 2010.
- (92) Komisia požiadala Gdanské lodenice o predloženie informácií, aby mohla určiť, či tento návrh predstavuje skutočné kompenzačné opatrenie. Keďže predložené informácie neboli úplné a nepreukazovali, že kompenzačné opatrenia navrhované Poľskom pre lodenice sú dostatočné, Komisia 19. júla 2007 prijala rozhodnutie podľa článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 659/1999, ktorým nariadila Poľsku predložiť informácie potrebné na riešenie otázky kompenzačných opatrení v Gdanských lodeniach.
- (93) Poľské orgány odpovedali listom z 20. augusta 2007, v ktorom tvrdili, že uzatvorenie viac ako jedného lodného sklzu nepredstavuje alternatívu, keďže by znemožnilo obnoviť dlhodobú rentabilitu lodenic. Štúdia predložená na podporu tohto stanoviska však vychádzala z predpokladu, že po uzatvorení lodných sklzov sa neuskutoční žiadna reštrukturalizácia ani nápravné opatrenia. V podkladoch predložených Poľskom sa tiež uvádzalo, že budúci vlastník lodenic by mohol zväziť nákup nového spúšťacieho zariadenia, keďže lodné sklzy, ktoré lodenice dovtedy používali, boli prenájaté od tretích strán. Komisia preto listom z 3. októbra 2007 poznamenala, že otázka potrebných kompenzačných opatrení zostala nevyriešená a že Poľsko by malo riadne informovať potenciálnych investorov zaujímajúcich sa o nadobudnutie Gdanských lodenic o štátnej pomoci, ktorú lodenice dostali po pristúpení Poľska k Európskej únii, a o potrebe vypracovať dôveryhodný plán reštrukturalizácie založený na prijatí skutočných kompenzačných opatrení. Poľské orgány tiež navrhli, aby sa predmet a metóda realizácie potrebných kompenzačných opatrení dohodli s novým vlastníkom lodenic.
- (94) Poľské orgány začali v septembri 2007 výberové konanie na upísanie akciových podielov na novo zvýšenom kapitáli Gdanských lodenic v súlade s uznesením mimoriadneho valného zhromaždenia z 10. augusta 2007. ISD Polska, dcérska spoločnosť ukrajinského výrobcu ocele Donbas a už menšinový akcionár Gdanských lodenic, predložila v novembri 2007 záväznú ponuku na nákup nových akciových podielov. Príslušný súd zaregistroval nové upísané akcie v januári 2008. ISD Polska kúpila aj väčšinu existujúcich akcií Gdanských lodenic od Lodenic Gdynia, ARP a od jej dcérskej spoločnosti Cenzin. K januáru 2008 ISD Polska vlastnila 79 % akcií Gdanských lodenic. Materská spoločnosť spoločnosti ISD Polska zriadila v apríli 2008 novú dcérsku spoločnosť ISD Stocznia. Akcie Gdanských lodenic boli následne prevedené z ISD Polska na ISD Stocznia, ktorá sa stala oficiálnym vlastníkom Gdanských lodenic.
- (95) Dňa 24. januára 2008 sa uskutočnilo prvé stretnutie medzi poľskými orgánmi, Komisiou a spoločnosťou ISD Polska, novým väčšinovým vlastníkom Gdanských lodenic. Následne sa uskutočnili intenzívne technické rokovania o plánoch nového väčšinového vlastníka na reštrukturalizáciu lodenic. Ďalšie stretnutia medzi poľskými orgánmi, zástupcami ISD Polska a Komisiou sa uskutočnili 11. februára a 18. marca 2008.
- (96) Poľsko v odpovedi na žiadosti Komisie o informácie predložilo viaceré dokumenty, ktoré všeobecne predstavovali alternatívne stratégie pre ISD Polska v súvislosti s vyšetrovacím konaním Komisie vo veci štátnej pomoci.

- (97) Po prvé, Komisii bol doručený súhrnný dokument, v ktorom sa zdôrazňovali niektoré črty stratégie ISD Poľska v oblasti reštrukturalizácie lodeníc a ktorý vychádzal z predpokladu, že štátna pomoc (podľa názoru ISD Poľska 20 miliónov EUR) sa splatí. To údajne predstavovalo základ rozhodnutia spoločnosti ISD Poľska nadobudnúť lodenice. Na stretnutí 18. marca 2008 spoločnosť neskôr oznámila, že o tejto alternatíve už neuvažuje, keďže štátna pomoc, ktorú je potrebné vrátiť, je vyššia, ako pôvodne odhadovala.
- (98) Po druhé, Komisii bola doručená navrhovaná verzia obchodného plánu, ktorá umožňovala uskutočniť reštrukturalizáciu v súlade s usmerneniami. Podľa tohto scenára by sa lodenice diverzifikovali do troch činností: stavba lodí ako hlavná činnosť, výroba veterných elektrární a výroba oceľových konštrukcií. Pokiaľ ide o kapacitu lodeníc, plán zabezpečoval výkon činností na troch existujúcich lodných sklzoch do roku 2012; tieto by boli od roku 2013 nahradené novým plávajúcim dokom. V navrhovanom obchodnom pláne sa stanovili investície vo výške 183 miliónov EUR.
- (99) Po tretie, Komisii bola doručená krátka analýza od ISD Poľska, ktorá údajne dokazuje, že uzatvorenie dvoch lodných sklzov a obmedzenie výroby od roku 2013 by lodeniciam zabránilo obnoviť rentabilitu.
- (100) Žiadny z uvedených dokumentov predložených poľskými orgánmi po privatizácii nie je možné považovať za komplexný, súdržný plán reštrukturalizácie, ktorý je v súlade s usmerneniami.
- (101) Listom z 22. apríla 2008 Komisia opäť vyzvala Poľsko, aby predložilo návrh plánu komplexnej reštrukturalizácie lodeníc. Keďže predložené informácie sa považovali za nedostatočné, Komisia 23. mája 2008 prijala rozhodnutie⁽¹¹⁾ podľa článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 659/1999, ktorým nariadila Poľsku dodať všetky dokumenty, informácie a údaje potrebné na posúdenie, či pomoc na reštrukturalizáciu Gdanských lodeníc bude zlučiteľná so spoločným trhom (t. j. či sa obnoví rentabilita Gdanských lodeníc, a ak áno, kedy; či sa uskutočnia dostatočné kompenzačné opatrenia; či štátna pomoc bude obmedzená na nutné minimum a aký bude podľa usmernení vlastný príspevok bez prvkov štátnej pomoci). Konečný termín na predloženie vyžiadanej informácie bol 26. jún 2008.
- (102) Na stretnutí, ktoré sa konalo 10. júna 2008, sa ukázalo, že poľské orgány vedú intenzívne rokovania so spoločnosťou ISD Poľska a Gdanskými lodeniciami o možnom nákupe Lodenic Gdynia a o fúzii týchto dvoch lodeníc. Poľsko navrhlo kompenzačné opatrenia, ktoré sa mali vykonať v zlúčených lodeniciach, a uviedlo, že nový investor ako podmienku účasti na privatizácii Lodenic Gdynia požiadal o dodatočnú štátnu pomoc. Poľsko tiež informovalo Komisiu, že ISD Poľska pripravuje spoločný plán reštrukturalizácie oboch lodeníc, ktorý má byť Komisii predložený do 26. júna 2008 v nadväznosti na už uvedený príkaz na poskytnutie informácií.
- (103) Na žiadosť poľských orgánov Komisia informovala Poľsko a ISD Poľska na stretnutí, ktoré sa konalo 10. júna 2008, a opätovne na stretnutí, ktoré sa konalo 13. júna 2008, že budú musieť byť splnené určité rámcové podmienky, aby ISD Poľska mohla kúpiť Lodenic Gdynia s úmyslom prevádzkovať ich spolu s Gdanskými lodeniciami. Týmto rámcovými podmienkami bolo, že ISD Poľska by musela predložiť do 26. júna 2008 spoločný plán reštrukturalizácie obidvoch lodeníc, výrazne prispieť k nákladom na reštrukturalizáciu a prijať skutočné kompenzačné opatrenia v súlade s príslušnými usmerneniami. Komisia uviedla, že príspevok k nákladom na reštrukturalizáciu, ktorý navrhla ISD Poľska, je nedostatočný vzhľadom na výšku štátnej pomoci, ktorú tieto dve lodenice v minulosti dostali, a dodatočnú pomoc, o ktorú ISD Poľska požiadala v súvislosti s privatizáciou.
- (104) Komisii bol 26. júna 2008 doručený návrh plánu reštrukturalizácie z júna 2008, ktorý vypracovala ISD Poľska, s názvom „Plán reštrukturalizácie nových Lodenic Gdansk – Gdyňa“, v ktorom bola predložená stratégia reštrukturalizácie lodeníc v Gdansku a Gdyni [ďalej len „spoločný plán reštrukturalizácie (ISD)“].
- (105) Poľsko predložilo 12. septembra 2008 konečný Plán reštrukturalizácie nových Lodenic Gdansk – Gdyňa, ktorý vypracovala ISD Poľska (ďalej len „spoločný plán reštrukturalizácie z 12. septembra“), ktorý v podstate predstavoval aktualizovanú verziu spoločného plánu reštrukturalizácie z 26. júna 2008.
- (106) Komisia 6. novembra 2008 skončila prešetrovanie pomoci na reštrukturalizáciu Lodenic Gdynia, pričom rozhodla, že pomoc pre tieto lodenice nie je zlučiteľná so spoločným trhom, a nariadila jej vrátenie⁽¹²⁾. Komisia v tomto rozhodnutí zamietla spoločný plán reštrukturalizácie z 12. septembra, keďže sa nepreukázalo, že tento

(11) Rozhodnutie Komisie z 23. mája 2008 [K(2008) 2277].

(12) Rozhodnutie Komisie K(2008) 6771 zo 6. novembra 2008 vo veci C 17/05 Pomoc na reštrukturalizáciu Stocznia Gdynia, zatiaľ neuverejnené.

plán obnoví dlhodobú rentabilitu dvoch lodeníc pôsobiacich v rámci jednej skupiny, že pomoc bude obmedzená na nutné minimum a že sa zabezpečí prijatie opatrení na obmedzenie narušenia hospodárskej súťaže spôsobeného poskytnutím pomoci.

- (107) Komisii bol v novembri 2008 doručený návrh samostatného plánu reštrukturalizácie Gdanských lodeníc, ktorý vypracovala ISD Polska. V nadväznosti na intenzívnu korešpondenciu medzi Komisiou, poľskými orgánmi a ISD Polska bol Komisii 8. mája 2009 doručený konečný plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc s názvom „Plán reštrukturalizácie Gdanských lodeníc“. Revidovaná verzia plánu z 5. decembra 2008 zo 7. mája 2009 („Plán reštrukturalizácie z roku 2009“).

5. Plán reštrukturalizácie z roku 2009

- (108) V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa pripomína zlyhanie plánu reštrukturalizácie z roku 2006 pri obnove rentability lodeníc a stanovujú sa dôvody súčasných finančných ťažkostí lodeníc. Poukazuje sa na neúspech privatizácie lodeníc v roku 2006 a na neúspešné zvýšenie kapitálu lodeníc na úroveň, ktorá umožňuje reštrukturalizáciu. V pláne sa uvádzajú makroekonomické faktory, napríklad zhodnotenie poľského zlotého voči americkému doláru a zvýšenie cien ocele, a vonkajšie faktory, napríklad odlev kvalifikovaných pracovných síl z lodeníc, vysoká absencia, zlá organizácia práce a nízka produktivita.

a) Stratégia predaja

- (109) Plán vychádza z predpokladu, že činnosti lodeníc sa budú diverzifikovať. Predpokladá sa, že spoločnosť spracuje každý rok približne [... vyše 100] (*) tisíc ton ocele: [... približne 15 %] ton na stavbu lodí, [... približne 40 %] ton na výrobu veží veterných elektrární [... približne 45 %] ton na výrobu oceľových konštrukcií.
- (110) Pokiaľ ide o stavbu lodí, ISD Polska sa bude zameriavať na trhový segment čiastočne vybavených trupov špecializovaných pobrežných lodí a plavidiel pre seizmický prieskum.
- (111) Trhová analýza sa zakladá na porovnaní s výrobou iných európskych lodeníc a na skúsenostiach Gdanských lodeníc. Podľa plánu sa lodenice ako subdodávateľ iných lodeníc majú sústrediť na výrobu čiastočne vybavených pobrežných plavidiel a plavidiel pre seizmický prieskum. V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa

uvádzajú predchádzajúce skúsenosti Gdanských lodeníc so stavbou trupov pre pobrežné plavidlá a vysvetľuje sa, že lodenice majú objednávky na lode tohto typu.

- (112) Podľa plánovaného výrobného portfólia sa každý rok vyrobí do [...] trupov/plavidiel. Lodenice plánujú uzatvoriť dlhodobé zmluvy o spolupráci s lodenicami špecializujúcimi sa na segment pobrežných lodí a stavať časti kompletných plavidiel pre tieto lodenice.
- (113) Pokiaľ ide o iné oblasti činnosti ako lodné staviteľstvo, ISD Polska zamýšľa začať výrobu veží veterných elektrární a oceľových konštrukcií. Podľa plánu sa má v roku 2012 začať výroba veží veterných elektrární na úrovni [...] veží veterných elektrární a od roku 2015 sa má zvýšiť na [...] veží veterných elektrární (s výškou 80 metrov).
- (114) Plán predpokladá výrobu rôznych oceľových konštrukcií (napr. ramená žeriavov, prefabrikáty, skladové konštrukcie, oceľové konštrukcie pre stavebníctvo) s rastom z [... nad 10 000] ton v roku 2008 na [... vyše 50 000] ton od roku 2013 ⁽¹³⁾.
- (115) V pláne reštrukturalizácie sa uvádzajú skúsenosti ISD Polska (alebo ďalších spoločností patriacich do skupiny Donbas) v oblasti oceľových konštrukcií. Plán stanovuje presun časti výroby zo spoločnosti Huta Częstochowa do Gdanských lodeníc. V pláne sú zhrnuté výsledky trhovej štúdie vypracovanej nezávislým poradcom pri príprave na rozvoj segmentu oceľových konštrukcií v Gdanských lodeniach po vstupe ISD Polska na začiatku roku 2007. V štúdiu sa predvída rast segmentu oceľových konštrukcií v Európe, a najmä v Poľsku (napr. rozvoj infraštruktúry s podporou zo štrukturálnych fondov). V pláne sa vysvetľuje, že Gdanské lodenice majú potenciál rozvíjať výrobu oceľových konštrukcií vzhľadom na očakávaný nárast na trhu oceľových konštrukcií, dobrú polohu pri mori, možnosť lacnej dopravy a skúsenosti, ktoré skupina ISD Polska nadobudla.
- (116) ISD Polska začala výrobu oceľových konštrukcií v Gdanských lodeniach hneď po prevzatí lodeníc. V roku 2008 lodenice predali približne [... vyše 10] tisíc ton oceľových konštrukcií, najmä častí veterných elektrární.
- (117) Plán reštrukturalizácie z roku 2009 obsahuje rôzne prognózy objemu výroby oceľových konštrukcií, ako sa uvádza v tabuľke 2.

(*) Časti tohto textu sa pre dôvernosť informácií neuvádzajú a sú označené bodkovanou čiarou v hranatých zátvorkách.

⁽¹³⁾ Predpokladalo sa, že výroba ramien žeriavov sa zvýši z [...] ton v roku 2008 na [...] ton v roku 2009, výroba skladových konštrukcií z [...] ton v roku 2008 na [...] ton v roku 2009, výroba oceľových konštrukcií pre stavebníctvo z [...] na [...] ton v roku 2011 a stavba častí lodí pre iných výrobcov z [...] na [...] ton v roku 2011.

Tabuľka 2

Plánovaná výroba oceľových konštrukcií v tonách (plán reštrukturalizácie z roku 2009)

Výrobky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ramená žeriavov	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Prefabrikáty	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Skladové konštrukcie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Oceľové konštrukcie pre stavebníctvo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Spolu	[... vyše 10 000]	[...]	[...]	[...]	[...]	[... vyše 50 000]	[... vyše 50 000]

b) Priemyselná a prevádzková reštrukturalizácia

(118) V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa uvádza, že výrobné aktíva lodeníc sa značne zhoršili a sú na úrovni európskych lodeníc na začiatku deväťdesiatych rokov 20. storočia. Plánované investície dosahujú [... menej ako 100] miliónov PLN na stavbu lodí a [... približne 200] miliónov PLN na iné oblasti výroby ([...] miliónov PLN na veže veterných elektrární a [...] miliónov PLN na oceľové konštrukcie).

(119) Investície do lodného staviteľstva sa budú realizovať v období od roku 2009 do roku 2011. Hlavnými prvkami⁽¹⁴⁾ sú investície do novej infraštruktúry na spúšťanie lodí, portálov na rezanie, spracovania panelov a ventilácie. Tieto investície, spolu s organizačnými zmenami, by mali viesť k zlepšeniu produktivity zo súčasných 45 osobohodín/CGT na cieľovú úroveň 27 osobohodín/CGT⁽¹⁵⁾.

(120) Hlavné organizačné potreby sú vytýčené v týchto oblastiach: odbyt (zmluvy), nákup materiálov a služieb, konštrukčné schopnosti, výroba, ľudské zdroje a informačné technológie.

(121) V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa predpokladá zriadenie plánovacieho centra, ktorého úlohou je efektívne plánovanie výroby na všetkých úrovniach organizácie lodeníc. Jeho cieľom je odstrániť nedostatky v plánovaní, rozvrhovaní, zostavovaní a realizácii rozpočtov a v monitorovaní výrobného procesu.

(122) ISD Polska plánuje v oblasti uzatvárania zmlúv zaviesť doložky o indexácii na ochranu lodeníc pred zvýšením cien materiálov a miezd prenesením rizika na majiteľa lode. Lodenice majú tiež v úmysle znížiť sankcie za

oneskorenia pri stavbe lodí. Lodenice by mali zaviesť novú modelovú zmluvu. K plánu reštrukturalizácie boli pripojené výňatky z niektorých existujúcich zmlúv na stavbu lodí s cieľom dokázať, že lodenice sú schopné dojednať doložky o indexácii, ktoré predstavujú zabezpečenie proti riziku výkyvov cien ocele.

(123) S cieľom ochrániť sa pred rizikom menových výkyvov lodenice plánujú zaviesť potrebnú infraštruktúru po vymedzení nákladov a príjmov, ktoré predstavujú riziko spojené s menou a zadefinovaní prípustných úrovní vystavenia sa tomuto riziku. V pláne reštrukturalizácie sa navrhuje riešiť toto riziko prostredníctvom štyroch pilierov: zohľadnenie tohto rizika pri stanovení stratégie lodeníc (určenie tolerancie voči riziku, kontrola rizika), úprava organizačnej štruktúry, využívanie informačných technológií a prijatie rôznych spôsobov minimalizácie rizika (bežné zabezpečenie proti riziku, doložky o indexácii v zmluvách a nákup finančných produktov, ako sú menové opcie a forwardy). V pláne sa podrobnejšie opisuje navrhovaná politika zabezpečenia proti menovému riziku. Navrhujú sa tri zabezpečovacie nástroje, ktoré by lodenice mali využívať (bežné zabezpečenie, menové opcie a forwardy); kvantifikuje sa expozícia objednávok voči menovým rizikám do roku 2012 a na uvedenom základe sa odhadujú náklady na tieto zabezpečovacie nástroje. ISD Polska podľa tohto plánu kontaktovala viaceré banky, ktoré na účel vypracovania ponúk na zabezpečenie požiadali ISD o predloženie uspokojivej stratégie zabezpečenia. Podľa plánu reštrukturalizácie by sa táto stratégia mala vypracovať v prvých šiestich mesiacoch reštrukturalizácie.

(124) V oblasti výroby je cieľom riešiť problém neefektívnej logistiky vyplývajúcej z dlhých vzdialeností medzi výrobou stavebných dielov a miestom montáže lodí. V pláne sa navrhuje zmena usporiadania lodeníc a revízia technológie používanej na stavbu lodí. S cieľom skrátiť cyklus výroby lodenice zabezpečia optimalizovanú dodávku materiálov a plynulé fungovanie výrobného procesu s využívaním potenciálnej rezervnej pracovnej sily, ktorá vyplýva z cyklickej povahy lodného staviteľstva, v pružnejšej výrobe oceľových konštrukcií.

⁽¹⁴⁾ Úplný zoznam investícií sa uvádza v tabuľkách 27 a 28 na strane 138 a na stranách 96 – 97 plánu reštrukturalizácie z roku 2009 (ISD Polska).

⁽¹⁵⁾ Tabuľka 42 na strane 247 plánu reštrukturalizácie z roku 2009 (ISD Polska).

- (125) Pokiaľ ide o nákup a správu materiálov, hlavným cieľom je znížiť náklady. Reštrukturalizačné opatrenia zahŕňajú spravovanie jedinej súdržnej databázy materiálov, nákupy v súlade s plánom výroby, realizáciu rámcových dohôd a elektronických aukcií na dosiahnutie úspor, riadenie zásob, nákup materiálov na základe výberu najmenej z troch ponúk, spolupráca so spoločnosťou Huta Częstochowa atď.
- (126) V oblasti informačných technológií lodenice plánujú prijať a vyškoliť kvalifikovaných pracovníkov, rozšíriť využívanie existujúcich informačných technológií a zmodernizovať ich a zaviesť v lodeniach jednotný IT systém integrovaný so všetkými alebo takmer všetkými organizačnými jednotkami.
- (127) V oblasti zamestnanosti je cieľom riešiť vysokú rotáciu a absenciu. ISD Polska plánuje spolupracovať s miestnou personálnou agentúrou. Pokiaľ ide o internú stránku, v pláne sa stanovuje politika kariérneho rozvoja, zavedenie motivačného systému odmeňovania (riadenie nadčasovej práce, hodnotenie zamestnancov, monitorovanie absencie, odmeňovanie založené na projektoch a na včasnosti a kvalite realizácie) a rozvoj identity spoločnosti. V pláne sa hovorí o potrebe zníženia počtu zamestnancov.
- (128) Na konci roku 2008 spoločnosť zamestnávala 2 235 ľudí. Inými slovami, počet zamestnancov sa znížil o 658 z 2 893 na konci roku 2006.
- (129) Plán vychádza zo zníženia počtu zamestnancov do konca roku 2011; v prípade osôb zamestnaných priamo vo výrobe o [...] a v prípade osôb zamestnaných v administratíve a iných osôb s pracovnou zmluvou na dobu neurčitú o [...]. Na druhej strane spoločnosť plánuje postupne zvyšovať zamestnanosť v iných oblastiach ako lodné stavitelstvo; v oblasti výroby veží veterárnych elektrární približne o [...] pracovníkov (v roku 2013) a v oblasti výroby oceľových konštrukcií o [...] pracovníkov (v roku 2013). V dôsledku toho sa počet osôb zamestnaných v spoločnosti zníži o [...]. Cieľový počet osôb zamestnaných v lodnom stavitelstve predstavuje podľa plánu [...] menej ako 1 500] pracovníkov.
- (130) Revidovaný plán zahŕňa výpočet nákladov a výsledkov reštrukturalizácie zamestnanosti.
- (131) V oblasti projekcie sa v pláne stanovuje racionalizácia práce projektového oddelenia a zlepšenie prepojenia s výrobným procesom. Plán predpokladá, že sa pre projektové oddelenie nakúpia dodatočné nástroje a systémy; pokiaľ však ide o lodné stavitelstvo, predpokladá sa, že sa budú realizovať štandardizované projekty, čím sa znížia náklady na vývoj nových projektov.
- (132) Plán obsahuje krátky všeobecný opis požadovaných účinkov týchto organizačných reštrukturalizačných opatrení a súhrnne ich kvantifikuje, keď tvrdí, že produktivita práce sa v dôsledku týchto opatrení zvýši na približne 12 osobohodín/CGT ⁽¹⁶⁾.
- c) Finančná reštrukturalizácia
- (133) V oblasti finančnej reštrukturalizácie sa v pláne stanovuje nová štátna pomoc formou kapitálovej dotácie vo výške 46,7 milióna PLN a formou úveru vo výške 103,3 milióna PLN. Nová pomoc celkovo dosiahne 150 miliónov PLN (nominálna hodnota).
- d) Náklady na reštrukturalizáciu a vlastný príspevok
- (134) V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa kvantifikujú náklady na reštrukturalizáciu vynaložené Gdanskými lodenicami v minulosti (po 1. máji 2004) vo výške 405 miliónov PLN. Plánované investície predstavujú [...] približne 300] miliónov PLN. V pláne sa stanovuje splácanie nahromadených záväzkov voči štátu vo výške 95,3 milióna PLN a nahromadených záväzkov voči súkromným veriteľom vo výške [...] miliónov PLN. Náklady na reštrukturalizáciu zamestnanosti by mali dosiahnuť [...] miliónov PLN. Predpokladá sa, že na dosiahnutie vyrovnania finančného stavu lodeníc (pokrytie minulých strát, zabezpečenie dostatočnej likvidity a kapitálu) bude potrebných [...] miliónov PLN. Náklady na reštrukturalizáciu celkovo dosiahnu [...] vyše 1 000] miliónov PLN.
- (135) V pláne sa predpokladá, že [...] približne 500] miliónov PLN sa bude financovať zo zdrojov bez prvkov pomoci, t. j. z vlastného príspevku. Táto suma zahŕňa 305 miliónov PLN vo forme kapitálovej dotácie poskytnutej spoločnosťou ISD Polska (už zaregistrovanej a zaplatenej), [...] miliónov PLN z predaja a prenájmu nadbytočného majetku a [...] miliónov PLN z investičného úveru, ktorý sa má získať na trhu a je určený na financovanie investícií do iných činností ako lodné stavitelstvo.
- (136) Pokiaľ ide o výnosy z predaja a prenájmu majetku, lodenice plánujú predat svoje akcie v Kuznia Gdansk ([...] % akcií). Lodenice začali rokovanie s potenciálnymi kupujúcimi a dostali ponuku na akcie, ktorá bola zohľadnená v pláne reštrukturalizácie. Ponúknutá suma bola [...] miliónov PLN. Lodenice ďalej plánujú prenajať aktíva susedným spolupracujúcim spoločnostiam a očakávaný výnos (na základe existujúcich zmlúv o prenájme) predstavuje [...] miliónov PLN z prenájmu pozemkov (2009 – 2012) a [...] miliónov PLN z prenájmu výrobných zariadení (2009 – 2012).

⁽¹⁶⁾ Graf 38 na strane 141 spoločného plánu reštrukturalizácie ISD.

- (137) Pokiaľ ide o investičný úver vo výške [...] miliónov PLN na rozvoj výroby veží veterných elektrární, túto činnosť bude vykonávať účelovo vytvorená spoločnosť.
- (138) Na dôkaz toho, že výroba veží veterných elektrární priláka vonkajší kapitál, poľské orgány predložili podmienené záväzky dvoch bánk z 1. júna 2009 na poskytnutie finančných zdrojov spoločnosti ISD Stocznia na tento projekt. Tieto banky po preskúmaní obchodného plánu na výrobu veží veterných elektrární a finančných výhľadov vyhlásili, že považujú finančné predpoklady, ktoré sú podkladom obchodného plánu, za odrážajúce súčasné trhové podmienky, že projekt výroby veží veterných elektrární má značný potenciál a že ho považujú za realizovateľný a rentabilný.
- (139) Záväzky bánk poskytnúť finančné zdroje na projekt výroby veží veterných elektrární sú podmienené splnením týchto podmienok: a) kladné rozhodnutie Komisie v súvislosti s Plánom reštrukturalizácie Gdanských lodeníc z roku 2009, b) ISD Stocznia získa všetky administratívne povolenia potrebné na realizáciu projektu výroby veží veterných elektrární, c) zabezpečenie vo

forme záložného práva na určený pozemok Gdanských lodeníc a d) kladné rozhodnutie úverového výboru a predstavenstva banky o financovaní projektu. Jedna z bánk uviedla, že je ochotná poskytnúť finančné prostriedky do [...] miliónov PLN a druhá do [...] miliónov PLN, t. j. spolu [...] miliónov PLN. Poľské orgány ďalej predložili dohodu medzi týmito dvoma bankami a spoločnosťou ISD Stocznia, v ktorej banky vyhlasujú, že sú ochotné poskytnúť na financovanie projektu združený úver alebo dva súbežné úvery. Banky potvrdili, že finančné zdroje poskytnú za všeobecných trhových podmienok bez štátnej záruky.

e) Finančné výhľady

- (140) Finančné výhľady plánu vychádzajú z nasledujúcich predpokladov, ktoré sa získali najmä z odhadov externých znalcov.
- (141) Predpoklady, z ktorých vychádzajú finančné výhľady uvedené v pláne reštrukturalizácie z roku 2009, sú v tabuľke 3.

Tabuľka 3

Predpoklady, z ktorých vychádzajú finančné výhľady uvedené v pláne reštrukturalizácie z roku 2009

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inflácia	1,80 %	2,13 %	2,44 %	2,31 %	2,28 %	2,26 %	2,24 %	2,19 %	2,15 %	2,11 %
WIBOR 3M	3,42 %	3,34 %	3,69 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %
USD/PLN	3,00	2,70	2,50	2,35	2,32	2,32	2,32	2,32	2,32	2,32
EUR/PLN	3,90	3,75	3,50	3,30	3,25	3,25	3,25	3,25	3,25	3,25
Ceny ocele (EUR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Zmena cien energie	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %

- (142) Predpoklady týkajúce sa zmien spotrebiteľských cien a ročnej priemernej úrovne WIBOR 3M vychádzajú z prognózy spoločnosti IHS Global Insight zo 6. februára 2009⁽¹⁷⁾. Pokiaľ ide o výmenné kurzy, odhad čerpal údaje zo správy spoločnosti Goldman Sachs, v ktorej sa predpovedalo zosilnenie zlotého voči euru v nasledujúcich štyroch rokoch a jeho zvýšenie na úroveň 3,25 PLN/EUR.

Činnosť stavby lodí

- (143) Plán predpokladá nárast miezd v lodnom staviteľstve. Plat v roku 2009 by mal byť o [...] približne 15 % vyšší ako v roku 2007. V nasledujúcich rokoch očakávaný nárast miezd predstavuje [...] % ročne. V pláne reštrukturalizácie sa uvádza, že v dôsledku finančnej krízy a likvidácie ďalších dvoch poľských lodeníc v Štetíne

a Gdyni sa finančné očakávania pracovníkov znížili, a preto sa zdá byť primeraný predpoklad, že nárast miezd v nasledujúcich rokoch bude mierny.

- (144) Finančné výhľady vychádzajú z predpokladu, že činnosť stavby lodí, t. j. dodávka 6 čiastočne vybavených pobrežných lodí ročne, zabezpečí 30 % výnosov lodeníc. Predpokladané výnosy vychádzajú z cien dohodnutých v existujúcich zmluvách lodeníc, vyhláseniach o úmysle a iných trhových zdrojoch. V pláne sa predpokladá, že výnosy z lodného staviteľstva dosiahnu v roku 2009 [...] viac ako 300] miliónov PLN a v období rokov 2011 – 2015 [...] približne 300] miliónov PLN ročne. Lodenice by mali počas obdobia reštrukturalizácie dosiahnuť zisk ([...] miliónov PLN v roku 2009, [...] miliónov PLN v roku 2010, [...] miliónov PLN v roku

⁽¹⁷⁾ Príloha 16 k plánu reštrukturalizácie z roku 2009.

2011 a viac ako [...] miliónov PLN v nasledujúcich rokoch). Plán obsahuje prognózy založené na odhadoch týkajúcich sa celkovej čistej súčasnej hodnoty činnosti spojenej so stavbou lodí za obdobie rokov 2009 – 2018, podľa ktorých sa v roku 2009 dosiahne kladný peňažný tok vo výške [...] medzi 400 a 500] miliónov PLN (pri súčasnom zohľadnení zostatkovej hodnoty tejto investície). Očakávaná vnútorná miera návratnosti predstavuje [...] viac než 20 %].

Výroba veží veterných elektrární

(145) V pláne reštrukturalizácie sa predpokladá, že výroba začne v roku 2012 a bude predstavovať [...] veží, a následne vzrastie na [...] veží v roku 2013, [...] veží v roku 2014 a dosiahne cieľovú kapacitu [...] veží v roku 2015.

(146) V pláne sa predpokladá, že výnosy z výroby veží veterných elektrární dosiahnu v roku 2012 [...] miliónov PLN a v nasledujúcich rokoch, počínajúc rokom 2015, vzrastú na úroveň viac ako [...] miliónov PLN. Spoločnosť predložila dôkazy, že lodenice budú schopné získať potrebné materiály od skupiny ISD za ceny v eurách. Keďže tieto materiály budú predstavovať [...] % nákladov na výrobu veží veterných elektrární, táto činnosť nevyžaduje žiadne dodatočné zabezpečovacie opatrenia.

(147) Odhadovaná čistá súčasná hodnota činnosti v oblasti výroby veží veterných elektrární je [...] viac ako 200] miliónov PLN a vnútorná miera návratnosti [...] približne 20] % (za obdobie rokov 2009 – 2018).

Oceľové konštrukcie

(148) Plán predpokladá značný nárast výnosov z výroby oceľových konštrukcií z [...] miliónov PLN v roku 2009 na [...] miliónov PLN v roku 2010, [...] miliónov PLN v roku 2011, [...] miliónov PLN v roku 2012 a približne [...] miliónov PLN v nasledujúcich rokoch. Hrubé rozpätie by malo vzrásť z [...] % v roku 2009 na viac ako [...] % od roku 2013. Opodstatnenosť tohto predpokladu sa v pláne dokazuje so zreteľom na existujúce know-how a skúsenosti spoločnosti ISD Polska vo výrobe oceľových konštrukcií. V pláne sa však takisto uvádza, že očakávané rozpätia predstavujú konzervatívny odhad a sú nižšie ako marže, ktoré ISD Polska skutočne dosiahla v roku 2008⁽¹⁸⁾. Odhadovaná čistá súčasná hodnota za obdobie rokov 2009 – 2018 predstavuje [...] približne 200] miliónov PLN a vnútorná miera návratnosti [...] viac ako 50] % (ročne). Táto vysoká vnútorná miera návratnosti vyplýva zo skutočnosti, že

tento výpočet nezohľadňuje investície, ktoré k dnešnému dátumu vykonala ISD Polska (najmä kapitálová dotácia do Gdanských lodeníc vo výške 305 miliónov PLN), ale vychádza z výnosov z výroby oceľových konštrukcií od roku 2009. Spoločnosť ďalej tvrdí, že toto vysoké vnútorné výnosové percento je spôsobené súčinnosťou medzi lodenicami a skupinou ISD, vďaka ktorej je možné zaručiť značné výnosy z majetku lodeníc aj pri obmedzených investíciách.

(149) Spoločnosť predložila dôkazy, že lodenice budú schopné získať potrebné materiály od skupiny ISD za ceny denominované v eurách. Keďže materiály budú predstavovať [...] % nákladov na výrobu veží veterných elektrární, táto činnosť nevyžaduje žiadne dodatočné zabezpečovacie opatrenia

Konsolidovaná činnosť

(150) Očakávaná doba návratnosti je [...] rokov (v nominálnej hodnote) a [...] rokov v diskontovanom vyjadrení. Podľa finančných výhľadov plánu sa diskontovaná návratnosť (vzhľadom na meniacu sa hodnotu peňazí v priebehu času) dosiahne za [...] rokov po vstupe investora, t. j. v roku 2017. V tomto výpočte sa zohľadňuje len finančná angažovanosť investora ([...] miliónov PLN: kapitálová dotácia vo výške 305 miliónov PLN a [...] miliónov PLN na nákup existujúcich akcií lodeníc).

(151) Odhadovaná čistá súčasná hodnota celkového projektu je približne [...] viac ako 800] miliónov PLN za obdobie rokov 2009 – 2018 a vnútorná miera návratnosti je [...] viac ako 20] %.

(152) ISD Polska uvádza, že tieto finančné výsledky sú pre investorov veľmi zaujímavé. Projekt vytvára synergický účinok pre skupinu ISD. Všetky tri činnosti Gdanských lodeníc vytvoria dopyt po výrobkoch spoločnosti Huta Częstochowa. Táto vertikálna integrácia umožní presnejšie prognózy dopytu v spoločnosti Huta Częstochowa a bude prospešná aj pre Gdanské lodenice, ktoré budú mať zaručené pravidelné dodávky, tiež vrátane niektorých prefabrikátov vyrábaných v spoločnosti Huta Częstochowa pre lodné staviteľstvo.

(153) Plán reštrukturalizácie z roku 2009 obsahuje analýzu citlivosti, pomocou ktorej sa skúmajú účinky určitých zmien hlavných predpokladov, z ktorých sa vychádza pri stanovení ukazovateľa EBIDTA na 10-ročnom základe a pri stanovení zisku akumulovaného za 10 rokov. V pláne sa konkrétne vysvetľujú finančné dôsledky týchto rizikových faktorov:

⁽¹⁸⁾ Príloha 40 k plánu reštrukturalizácie na rok 2009, v ktorej sa uvádza rentabilita výroby oceľových konštrukcií v ISD Huta Częstochowa.

- ďalšie zhodnotenie zlotého na úroveň 3,0 PLN za 1 EUR v období rokov 2009 – 2012,
- ďalšie zvýšenie personálnych nákladov o 200 základných bodov nad úroveň základného scenára,
- ceny ocele o 10 % vyššie, ako sa predpokladá v základnom scenári,
- nižšia produktivita, ako sa predpokladá v základnom scenári.

Naplnenie ktoréhokoľvek z týchto faktorov by zvýšilo dobu návratnosti z [...] rokov predpokladaných v základnom scenári na [...] rokov. Spoločnosť tvrdí, že tento plán nie je citlivý na zmenu trhových podmienok. Čistá súčasná hodnota projektu zostáva pri všetkých scenároch atraktívna.

f) Zabránenie neoprávnenému narušeniu hospodárskej súťaže

- (154) S cieľom obmedziť narušenie hospodárskej súťaže spôsobené poskytnutím pomoci sa v pláne reštrukturalizácie z roku 2009 stanovuje realizácia týchto opatrení. Po prvé, lodenice zatvoria dva z troch lodných sklzov využívaných v súčasnosti, ktoré predstavujú výrobné aktíva používané na spúšťanie plavidiel a nevyhnutné pre činnosť stavby lodí. Lodnice už ukončili zmluvu o prenájme lodného sklzu B5 (od 1. júla 2009) a lodného sklzu B3 (od 1. januára 2010).
- (155) Po druhé, lodenice sa zaviazali nevyužívať viac ako jedno spúšťacie zariadenie. Ak lodenice kúpia alebo inak získajú prístup (napr. na základe nájmu alebo lízingu) k inému spúšťaciemu zariadeniu, vyradia lodný sklz B1 z výrobného procesu (t. j. v prípade situácie v čase tohto rozhodnutia ukončia dohodu o prenájme s vlastníkom lodného sklzu B1). Žiadne ďalšie spúšťacie zariadenie využívané lodenicami nebude mať vyššiu kapacitu ako približne 100 000 CGT.
- (156) Lodnice sa napokon zaviazali, že 10 rokov po prijatí tohto rozhodnutia budú dodržiavať ročný strop výroby vo výške 100 000 CGT.

6. Štátna pomoc poskytnutá Gdanským lodeniciam

- (157) Podľa poľských orgánov bol Gdanským lodeniciam od 1. mája 2004 poskytnutý rad opatrení štátnej pomoci, ktoré sú uvedené v tabuľke 4 (pozri za odôvodnením 174).

(158) V tabuľke 4 sa uvádza pomoc poskytnutá po 1. máji 2004, t. j. po pristúpení Poľska k EÚ. Poľsko väčšinu z týchto opatrení notifikovalo listami z 13. júla 2007 a 9. januára 2008. Aktualizovaný zoznam týchto opatrení bol pripojený k plánu reštrukturalizácie z roku 2009 (príloha 12). Tento zoznam obsahuje niektoré opatrenia uvedené v časti B prílohy I k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.

(159) Poľsko poskytlo doplňujúce vysvetlenia o reštrukturalizácii záväzkov podľa kapitoly 5a. Poľské orgány vysvetlili, že lodenice previedli na spoločnosť Operator⁽¹⁹⁾ aktíva zodpovedajúce 31,6 % hodnoty záväzkov prevedených na spoločnosť Operator ARP Sp. z o.o.⁽²⁰⁾. Podľa Poľska sa preto prvok pomoci rovná 68,4 % nominálnej hodnoty záväzkov prevedených na spoločnosť Operator. Táto nominálna hodnota je uvedená v tabuľke 4.

(160) Záruka poskytnutá štátnou pokladnicou a uvedená ako opatrenie 16 v tabuľke 4 bola z formálneho hľadiska poskytnutá skupine lodeníc Gdynia, ale na výrobu plavidiel v Gdanských lodenicích. Poľské orgány poskytli túto informáciu v liste z 13. júla 2007. Informácie týkajúce sa štátnej pomoci v prospech Gdanských lodeníc predložené v pláne reštrukturalizácie z roku 2009 obsahovali ďalej aj záruku štátnej pokladnice. Úver krytý zárukou štátnej pokladnice bol poskytnutý za úrokovú sadzbu rovnú LIBOR 3M + 100 základných bodov, pričom v čase vystavenia záruk poľské orgány odhadovali riziko nezaplatenia na 60 %. Záruky štátnej pokladnice boli poskytnuté proti zabezpečeniu vo forme bianko vlastnej zmenky vydananej lodenicami a notárskej listiny, v ktorej lodenice súhlasili s vymáhaním svojich aktív až do 120 % hodnoty záruky. Štátna pokladnica účtovala poplatky za záruku vo výške 0,4 % zaručenej sumy.

(161) Opatrenie 17 v tabuľke 4 predstavuje záruku, ktorú agentúra pre priemyselný rozvoj (ARP) poskytla Gdanským lodeniciam na úver na reštrukturalizáciu od banky NORD/LB Bank Polska S.A. Táto záruka bola poskytnutá v súlade s dohodou zo 17. augusta 2005. Poľské orgány v podkladoch predložených 9. januára 2008 tvrdili, že toto opatrenie bolo zahrnuté v časti A prílohy II k rozhodnutiu o začatí konania ako opatrenie 7, t. j. predstavovalo jedno z opatrení poskytnutých pred pristúpením, ktoré neboli uplatniteľné po pristúpení. Komisia však poznamenáva, že záručná zmluva bola podpísaná 17. augusta 2005, zjavne po pristúpení Poľska k EÚ. Táto záruka sa okrem toho uvádza ako jedno z opatrení štátnej pomoci v prílohe k plánu reštrukturalizácie z roku 2009.

⁽¹⁹⁾ Spoločnosť v štátnom vlastníctve, ktorá vykonáva reštrukturalizáciu záväzkov voči verejným orgánom v súlade s kapitolou 5a.

⁽²⁰⁾ Podrobnosti o postupe reštrukturalizácie podľa kapitoly 5a sú uvedené v bode 3.2 rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.

- (162) V tabuľke 4 sa uvádzajú aj úvery poskytnuté spoločnosťou Koporacja Polksie Stocznie (ďalej len „KPS“) na financovanie požiadaviek lodeníc na prevádzkový kapitál. V podkladoch predložených 11. júla 2007 a 9. januára 2008 Poľsko tvrdí, že tieto úvery nepredstavujú štátnu pomoc, keďže účtované úroky zodpovedali posúdeniu rizika projektu, na ktorého realizáciu boli úvery poskytnuté.
- (163) Za úvery poskytnuté v období rokov 2005 – 2006 KPS účtovala úroky v rozsahu od 9,70 % do 11,62 %. Účtovala aj jednorazový poplatok v rozsahu od 0,1 % do 0,4 %. Podľa poľských orgánov KPS vyžadovala zabezpečenie vo forme uznania vymáhania záväzkov, dohody o postúpení pohľadávok, bezpodmienečného platobného príkazu, biano vlastnej zmenky alebo zriadenia záložného práva na majetok ⁽²¹⁾.
- (164) KPS bola zriadená v roku 2004 ako 100 % dcérska spoločnosť agentúry pre priemyselný rozvoj s cieľom pôsobiť ako fond rizikového kapitálu pre agentúru. Zo začiatku spočívala jej úloha v konsolidácii troch najväčších lodeníc v Poľsku, pričom sa v roku 2006 od tohto projektu upustilo. Podľa informácií poskytnutých Poľskom v roku 2006 ⁽²²⁾ mala byť KPS financovaná kapitálovou dotáciou zo strany ARP, a to vecným príspevkom (podieľ v tretích spoločnostiach) a garantovaným revolvingovým bankovým úverom, ktorý bol špecificky určený ako finančná pomoc lodeniciam. Podľa internetovej stránky poľskej vlády mala KPS podporovať činnosti stavby lodí v Poľsku aj prostredníctvom emisie dlhopisov plne garantovaných agentúrou ARP. Dokument Stratégia lodiarskeho priemyslu (lodeníc na stavbu námorných lodí) v Poľsku na obdobie rokov 2006 – 2010 ⁽²³⁾ skutočne potvrdzuje, že KPS mala zabezpečiť finančné zdroje z emisie dlhových nástrojov v hodnote približne 100 miliónov USD zabezpečených aktívami vyčlenenými na reštrukturalizáciu lodiarskeho priemyslu vo forme finančných prostriedkov prevedených štátnou pokladnicou na ARP.
- (165) Tabuľka 4 obsahuje aj zostávajúce verejné záväzky Gdanských lodeníc predložené poľskými orgánmi listom z 9. januára 2008 a v prílohe k plánu reštrukturalizácie z roku 2009. Poľsko v uvedenom liste potvrdilo, že Gdanské lodenice si riadne neplnili svoje verejné záväzky.
- (166) Gdanské lodenice využívali aj záruky na zálohové platby od agentúry pre poistenie vývozných úverov (KUKÉ) (ďalej len „záruky na zálohové platby“ alebo „výrobné záruky“). Zoznam záruk, ktoré lodenice využívali, predložilo Poľsko listom z 11. júla 2007. Poľské orgány uviedli, že hoci tieto záruky boli z formálneho hľadiska poskytnuté skupine lodeníc Gdynia, využívali sa na výrobu plavidiel v Gdanských lodeniach. Gdanské lodenice po 1. máji 2004 celkovo využili výhody 20 záruk agentúry KUKÉ s celkovou nominálnou hodnotou 346 372 107,33 PLN.
- (167) Charakteristickou črtou lodiarskeho odvetvia je, že lodenice zvyčajne nie sú schopné obstaráť dostatok prevádzkového kapitálu na stavbu lodí z interných zdrojov a využívajú externé financovanie buď prostredníctvom vypožičania (výrobné úvery), alebo zálohových platieb od vlastníkov lodí, ktorí zálohovo financujú výrobu. Vlastníci lodí zvyčajne zaplatia 80 % ceny vopred v splátkach, ktoré sa časovo zhodujú s niektorými rozhodujúcimi etapami stavby plavidla, a zostávajúcich 20 % sa platí pri dodaní. Účasť vlastníkov lodí na financovaní stavby lode je preto rozhodujúca. Záruky agentúry KUKÉ boli lodeniciam poskytnuté na zabezpečenie zálohových platieb vlastníkov lodí proti riziku nedodržania záväzku lodeníc dodať loď.
- (168) Rôzne podklady predložené Poľskom o činnosti záručného systému KUKÉ ⁽²⁴⁾ naznačujú, že záruky boli poskytnuté lodeniciam nasledujúcim spôsobom. Po prvé, s vlastníkom lode sa podpísala zmluva, ktorá bola zvyčajne podmienená tým, že lodenice v určitej lehote preukážu, že KUKÉ garantuje financovanie výroby. KUKÉ vydala vyhlásenie, ktorým sa zaviazala, že bude zabezpečovať financovanie celej lode poskytnutím záruky na zálohové platby. V následných jednotlivých zmluvách KUKÉ aktivovala záruku pre každú jednotlivú zálohovú platbu (zvyčajne štyri). Celková expozícia KUKÉ voči riziku možného nedodania lodeniciami zvyčajne predstavovala 80 % nákupnej ceny, t. j. celkovú výšku zálohových platieb zaplatených vlastníkom lode pred dodaním. Táto celková expozícia bola známa, keď KUKÉ prijala rozhodnutie o zabezpečení týchto zálohových platieb. Platnosť záruky sa skončila dodávkou lode.

⁽²¹⁾ List z 9. januára 2008, s. 15.

⁽²²⁾ List zo 17. februára 2006 zaevidovaný 22. februára 2006.

⁽²³⁾ Stratégia lodiarskeho odvetvia (lodenice na stavbu námorných lodí) v Poľsku na obdobie rokov 2006 – 2010, prijatá v auguste 2006, s. 30.

⁽²⁴⁾ Odpoveď Poľska z 2. septembra 2005 na rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.

- (169) Činnosti KUKE sú rôzne⁽²⁵⁾ a v podstate sa delia na komerčné činnosti a činnosti vykonávané v mene štátnej pokladnice a garantované štátnou pokladnicou. Na účel posledných uvedených činností sa vedie osobitný bankový účet s názvom „Interes Narodowy“. Záruky poskytnuté skupine lodeníc Gdynia vrátane záruk v prospech Gdanských lodeníc sú súčasťou činností, ktoré ďalej garantuje štátna pokladnica.
- (170) Podľa informácií poľských orgánov poskytovala KUKE záruky na zálohové platby za poplatok, ktorý sa menil podľa výšky záruky. Tento poplatok predstavuje 2 % ročne v prípade záruk nepresahujúcich 35 miliónov PLN a 1 % ročne v prípade záruk presahujúcich 35 miliónov PLN. KUKE vyžaduje ako zabezpečenie prevod vlastníctva lode, rozostavanej lode alebo stavebných materiálov.
- (171) V tabuľke 4 sa uvádza, že Gdanské lodenice využili od 1. mája 2004 pomoc v celkovej nominálnej hodnote 405 030 629,80 PLN (približne 90 miliónov EUR).
- (172) Okrem toho lodenice plánujú získať aj novú štátnu pomoc vo forme kapitálovej dotácie vo výške 46,7 milióna PLN a vo forme úveru vo výške 103,3 milióna PLN. Nová pomoc bude celkovo predstavovať 150 miliónov PLN (nominálna hodnota).
- (173) V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa okrem toho predpokladá, že do konca obdobia reštrukturalizácie budú Gdanské lodenice naďalej využívať záruky agentúry KUKE v hodnote približne 180 miliónov PLN ročne. Predpokladá sa, že záručné poplatky budú, pokiaľ to je možné, v súlade so záručnou schémou, ktorú Komisia schválila ako neobsahujúcu prvky štátnej pomoci⁽²⁶⁾. V rámci tejto schémy poplatky účtované podnikom v najvyššej rizikovej kategórii, ale ešte spĺňajúcim podmienky pre vystavenie záruky v rámci tejto schémy, predstavujú [...] % v prípade záruk na menej ako 2 roky a [...] % v prípade záruk na viac ako 2 roky.
- (174) Na záver, nominálna hodnota všetkých opatrení pomoci na reštrukturalizáciu predstavuje 555 030 629,80 PLN (405 miliónov PLN už poskytnutej pomoci a 150 miliónov PLN plánovanej pomoci) a celková nominálna hodnota záruk agentúry KUKE predstavuje približne 526 miliónov PLN (v nominálnom vyjadrení, pričom 346 miliónov PLN predstavuje hodnotu už poskytnutých záruk a 180 miliónov PLN predstavuje maximálnu ročnú účasť agentúry KUKE vzhľadom na tieto záruky).

⁽²⁵⁾ Pozri aj rozhodnutie Komisie z 18. júla 2007 vo veci N 105/07, Záručná schéma na vývozné kontrakty, súhrnné oznámenie v Ú. v. EÚ C 214, 13.9.2007. Týmto rozhodnutím Komisia schválila záručnú schému agentúry KUKE ako schému neobsahujúcu prvky štátnej pomoci pre podniky, ktoré nemajú finančné ťažkosti.

⁽²⁶⁾ Pozri aj rozhodnutie z 18. júla 2007 vo veci N 105/07.

Tabuľka 4

Štátna pomoc poskytnutá Gdanským lodeniciam po 1. máji 2004 podľa informácií poľských orgánov a spoločnosti ISD Polska (PLN)

Číslo	Poskytujúci orgán	Nástroj pomoci	Právny základ	Číslo rozhodnutia alebo zmluvy	Dátum poskytnutia pomoci	Dátum nadobudnutia účinnosti	Obdobie, na ktoré sa pomoc poskytla	Nominálna hodnota pomoci
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Fond sociálneho poistenia (ZUS)	Odpísanie	Zákon z 30.10.2002	Rozhodnutie predsedu ARP z 30.12.2004 č. UPP/12/03.2004	30.12.2004	15.3.2005	Jednorazové odpísanie	13 521 851,00 (*)
2	Pomoranský daňový úrad	Odpísanie	Zákon z 30.10.2002	Rozhodnutie predsedu ARP z 30.12.2004 č. UPP/12/03.2004	30.12.2004	15.3.2005	Jednorazové odpísanie	24 215 557,00 (*)
3	Gdanský daňový úrad	Odpísanie	Zákon z 30.10.2002	Rozhodnutie predsedu ARP z 30.12.2004 č. UPP/12/03.2004	30.12.2004	15.3.2005	Jednorazové odpísanie	1 215 460,00 (*)
4	Maršál pomoranského vojvodstva	Odpísanie	Zákon z 30.10.2002	Rozhodnutie predsedu ARP z 30.12.2004 č. UPP/12/03.2004	30.12.2004	15.3.2005	Jednorazové odpísanie	698 462,00 (*)
5	Fond sociálneho poistenia (ZUS)	Odpísanie	Zákon z 30.10.2002	Rozhodnutie predsedu ARP z 15.12.2005 č. UPP/12/04.2005	15.12.2005	9.1.2006	Jednorazové odpísanie	2 975 558,00 (*)
6	Pomoranský daňový úrad	Odpísanie	Zákon z 30.10.2002	Rozhodnutie predsedu ARP z 15.12.2005 č. UPP/12/04.2005	15.12.2005	9.1.2006	Jednorazové odpísanie	2 975 558,00 (*)
7	Maršál pomoranského vojvodstva	Odpísanie	Zákon z 30.10.2002	Rozhodnutie predsedu ARP z 15.12.2005 č. UPP/12/04.2005	15.12.2005	9.1.2006	Jednorazové odpísanie	138 531,00 (*)
8	KPS	Úver	Činnosť KPS podľa jej stanov	Úverová zmluva č. 3.6.2005	6.6.2005	9.6.2005	26.8.2005	7 000 000,00
9	KPS	Úver	Činnosť KPS podľa jej stanov	Úverová zmluva č. 2.10.2005	27.10.2005	28.10.2005	31.1.2006	6 000 000,00
10	KPS	Úver	Činnosť KPS podľa jej stanov	Úverová zmluva č. 1.1.2006	11.1.2006	17.1.2006	30.6.2006	9 000 000,00
11	KPS	Úver	Činnosť KPS podľa jej stanov	Úverová zmluva č. 3.7.2006	27.7.2006	7.8.2006	31.10.2006	4 000 000,00

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
12.	KPS	Úver	Činnosť KPS podľa jej stanov	Úverová zmluva č. 3.7.2006	27.7.2006	22.9.2006	28.2.2007	8 000 000,00
13.	KPS	Úver	Činnosť KPS podľa jej stanov	Úverová zmluva č. 1.11.2006	8.11.2006	16.11.2006	20.7.2007	4 000 000,00
14.	PHZ Cenzin	Kapitálová dotácia	Poľský zákon o obchodných spoločnostiach z 15.9.2000	Zákon z 21.12.2006	21.12.2006	27.12.2006 (1. tranža vo výške 7 miliónov PLN) a 29.12.2006 (2. tranža vo výške 13 miliónov PLN)	Jednorazová kapitálová dotácia	20 000 000,00
15.	Lodenice Gdynia	Kapitálová dotácia	Poľský zákon o obchodných spoločnostiach z 15.9.2000	Zákon z 27.6.2005	27.6.2005	Júl 2005 (1. tranža vo výške 12 miliónov PLN) a august 2005 (2. tranža vo výške 8 miliónov PLN)	Jednorazová kapitálová dotácia	20 000 000,00
16.	Štátna pokladnica	Záruka – plavidlá č. 8184/9 – 10, 8184/12 – 13 a 8184/18	Zákon z 8. mája 1997 o zárukách poskytnutých štátnou pokladnicou a niektorými právnickými osobami (Zbierka zákonov 2003/174, bod 1689, v znení zmien a doplnení)	Nariadenie Rady ministrov č. 222/2004 z 21.9.2004	21.9.2004	1.10.2004	Do 15.1.2008	161 285 903,00
17.	ARP	Záruka na úver od nord/lb	Činnosť ARP podľa jej stanov	Zákon zo 17.8.2005	17.8.2005	17.8.2005	Do 30.6.2000	20 000 000,00
18.	Fond sociálneho poistenia	Nevymáhanie záväzkov	—	—	—	1.5.2004	31.9.2009 (**)	95 354 830,80 (***)
19.	Magistrát Gdanska	Nevymáhanie záväzkov	—	—	—	1.5.2004	31.9.2009 (**)	
20.	Magistrát Gdanska	Odpísanie	Zákon o daniach z 29.8.1997	Zatiaľ neposkytnuté	—	—	—	2 226 300,00
							SPOLU	405 030 629,80

(*) Záväzky reštrukturalizované podľa kapitoly 5a. V tabuľke sa uvádza nominálna hodnota záväzkov prevedených na spoločnosť Operator. Podľa poľských orgánov boli na spoločnosť Operator prevedené aj aktíva rovnajúce sa najmenej 45 % nominálnej hodnoty záväzkov.

(**) Dátum plánovaného splatenia záväzkov stanovený v pláne reštrukturalizácie z roku 2009.

(***) Podľa plánu reštrukturalizácie z roku 2009 celková úroveň nevymáhaných verejných záväzkov dosahuje 63 013 631 PLN; podľa informácií predložených poľskými orgánmi listom z 9. januára 2008 však nahromadené záväzky Gdanských lodeníc voči verejným orgánom predstavovali 90 245 096,76 PLN (vrátane úrokov nahromadených do uvedeného termínu). Okrem toho pri kvantifikácii nákladov na reštrukturalizáciu sa v pláne reštrukturalizácie z roku 2009 uvádza, že lodenice budú musieť splatiť sumu nahromadených záväzkov voči verejným orgánom vo výške 95 354 830,90 PLN. Komisia na tomto základe dospela k záveru, že celková hodnota nevymáhaných verejných záväzkov spolu s úrokmi dosahuje 95 354 830,90 PLN.

III POSÚDENIE

1. Právomoc Komisie

- (175) V bode 3 prílohy IV k zmluve o pristúpení sa uvádza prechodný mechanizmus. Tento predstavuje právny rámec posudzovania schém štátnej pomoci a jednotlivých opatrení pomoci zavedených v novom členskom štáte pred dátumom jeho pristúpenia k EÚ a uplatniteľných aj po pristúpení.
- (176) Opatrenia pomoci, ktoré boli zavedené pred pristúpením a nie sú uplatniteľné po pristúpení, Komisia nemôže skúmať v rámci prechodného mechanizmu ani podľa postupu uvedeného v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES.
- (177) Opatrenia, ktoré boli zavedené až po pristúpení, bude však Komisia posudzovať ako notifikovanú pomoc alebo ako neoprávnenú pomoc podľa postupu uvedeného v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES.
- (178) Kritériom používaným na určenie dátumu, ku ktorému bolo určité opatrenie zavedené, je právne záväzný akt, ktorým sa príslušný vnútroštátny orgán zaväzuje poskytnúť pomoc⁽²⁷⁾. Či je správny akt právne záväzný, je záležitosťou vnútroštátneho práva. Komisia však musí byť najmä v hraničných prípadoch schopná preskúmať tieto správne akty a posúdiť na základe ich formy a obsahu, či by mohli predstavovať dôvod na oprávnené domnienky príjemcov, vymáhateľné pred poľským súdom. Táto spôsobilosť preskúmať vnútroštátne správne akty je nevyhnutná na uplatňovanie výlučnej právomoci Komisie schvaľovať výnimky zo všeobecného zákazu štátnej pomoci v súvislosti s opatreniami zavedenými v Poľsku po 1. máji 2004.
- (179) Opatrenie zavedené pred pristúpením je uplatniteľné aj po pristúpení, ak môže viesť k poskytnutiu dodatočnej pomoci alebo zvýšeniu sumy už poskytnutej pomoci, t. j.
- (180) Komisia v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania dospela na základe informácií poskytnutých Poľskom k záveru, že súbor opatrení notifikovaných Komisii 8. októbra 2004 v skutočnosti predstavuje novú pomoc, buď neoprávnenú, alebo notifikovanú, keďže bola poskytnutá po 1. máji 2004, t. j. po dátume pristúpenia Poľska k EÚ. Pripomienky predložené Poľskom a tretími stranami po začatí prešetrovania nevedli Komisiu k zmene jej záveru. Komisia sa najmä domnieva, že je oprávnená posudzovať, či opatrenia uvedené v časti B prílohy II k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania sú zlučiteľné so spoločným trhom. Komisia však podotýka, že od niektorých týchto opatrení sa upustilo (opatrenia 23 – 25 časti B prílohy II k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania).
- (181) Komisia uvádza ďalej v texte, prečo nemôže prijať argumenty predložené Poľskom a zainteresovanými stranami.
- a) Reštrukturalizácia verejných záväzkov podľa kapitoly 5a
- (182) Komisia súhlasí s pripomienkami skupiny lodeníc Gdynia, že udalosťou, ktorá dala podnet na čiastočné odpísanie záväzkov voči verejným orgánom podľa kapitoly 5a, bolo prijatie rozhodnutia o reštrukturalizácii predsedom ARP. Komisia však nemôže prijať vyjadrenie, že toto rozhodnutie bolo prijaté 30. apríla 2004, t. j. pred pristúpením Poľska k EÚ. Komisia vysvetlila dôvody svojho postoja v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania a Poľsko ani skupina lodeníc Gdynia nepredložili žiadne ďalšie argumenty, ktoré by zmenili tento postoj. Komisia opakovane upozorňuje, že rozhodnutím z 30. apríla 2004 sa len schválil plán reštrukturalizácie z marca 2004, a neodsúhlasila sa reštrukturalizácia verejných záväzkov podľa kapitoly 5a. Predseda ARP nebol schopný vydať pred pristúpením úplné rozhodnutie o reštrukturalizácii, keďže v tom čase nemal, ako sa to vyžaduje v kapitole 5a, buď súhlas všetkých príslušných verejných veriteľov s reštrukturalizáciou ich záväzkov, alebo súhlas spoločnosti Operator. Komisia poznamenáva, že predseda ARP túto skutočnosť uznal, keď vo svojom rozhodnutí z 30. apríla 2004 uviedol, že na dokončenie reštrukturalizácie verejných záväzkov podľa kapitoly 5a bude potrebné ďalšie rozhodnutie, a keď napokon vydal rozhodnutie o reštrukturalizácii 30. decembra 2004, t. j. po pristúpení Poľska k EÚ.

⁽²⁷⁾ Rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. januára 2004 vo veci T-109/01 Fleuren Compost/Komisia, Zb. 2004, s. II-00127, bod 74.

(183) Komisia nemôže prijať argument skupiny lodeníc Gdynia, že súhlas všetkých verejných veriteľov s reštrukturalizáciou ich záväzkov podľa kapitoly 5a predstavoval právne záväzný akt vyžadovaný poľským právom. Skupina lodeníc Gdynia tvrdila, že kapitola 5a nebola *lex specialis* vo vzťahu k ostatným zákonom umožňujúcim reštrukturalizáciu záväzkov voči verejným orgánom a že funkciou predsedu Agentúry pre priemyselný rozvoj bolo spravovať a uľahčovať proces reštrukturalizácie, nie konať pre príslušných verejných veriteľov v súvislosti s konkrétnymi záväzkami. Komisia poznamenáva, že tento výklad poľského práva je v rozpore so všetkými podkladmi predloženými Poľskom k danému dátumu a s textom a logikou samotnej kapitoly 5a. Samozrejme, ako tvrdila skupina lodeníc Gdynia, zákon z 30. októbra 2002 „nezakazuje reštrukturalizačným orgánom vydávať rozhodnutia o odpísaní záväzkov, ak im to dovoľujú všeobecné ustanovenia“. Ak to však vykonajú, tieto záväzky už nebudú patriť pod kapitolu 5a so všetkými výhodami, ktoré sú s tým spojené: oprávnenosť na úver od ARP, zastavenie akéhokoľvek prebiehajúceho konania vo veci vymáhania pohľadávky, zastavenie konkurzu a neúročenie dlžných súm.

(184) Komisia nemôže prijať argument skupiny lodeníc Gdynia, že po 30. júni 2006 zo záväzkov reštrukturalizovaných podľa kapitoly 5a nenarastali žiadne úroky. Tento výklad poľského práva Poľsko odmietlo.

b) Opatrenie 23 časti B prílohy II k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania

(185) Komisia nemôže prijať argument Poľska, že táto pomoc bola *de facto* poskytnutá na základe skutočnosti, že všetky príslušné orgány poskytujúce pomoc vykonali na zasadnutí pracovnej skupiny vlády pre reštrukturalizáciu lodeníc v Poľsku (skupina lodiarskeho priemyslu) ústne vyhlásenia. Tieto vyhlásenia, ak nejaké odzneli, boli len ústneho charakteru a vyžadovali ďalšie vykonávacie opatrenia, aby mohli byť podľa poľského práva podkladom pre oprávnené domnienky.

c) Opatrenia 24 – 25 časti B prílohy II k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania

(186) Na záver Komisia poznamenáva, že Poľsko ani skupina lodeníc Gdynia nenamietali proti jej záverom, že opatrenia 24 – 25 časti B prílohy II k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania predstavujú novú pomoc, a preto patria do kompetencie Komisie podľa článku 88 Zmluvy o ES.

2. Štátna pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES

2.1. Existencia štátnej pomoci

(187) V článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sa stanovuje, že pomoc poskytovaná členskými štátmi alebo akoukoľvek formou zo štátnych zdrojov, ktorá narušuje hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

(188) Komisia dospela k záveru, že každá pomoc uvedená v odôvodneniach 105 – 170 a v tabuľke 4 bola poskytovaná štátom alebo zo štátnych zdrojov, a tým, že bola poskytnutá jednému konkrétnemu podniku, bola selektívna.

(189) Gdanské lodenice sú veľké európske lodenice a významný konkurent na trhu stavby lodí. Po 1. máji 2004 lodenice pokračovali v stavbe kontajnerových lodí, pričom konkurovali najmä lodeniciam v Nemecku a Dánsku, ako uznalo Poľsko a skupina lodeníc Gdynia a ako podotklo Dánsko a dánske lodiarske združenie v pripomienkach k rozhodnutiu Komisie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Kontajnerové lode na konci roku 2006 tvorili 26 % objednávok európskych lodeníc⁽²⁸⁾. Lodnice vyrábali oceľové konštrukcie, bloky a profily, čím konkurovali mnohým iným spoločnosťami pôsobiacim ako subdodávatelia pre iné lodenice stavajúce kompletne lode. V posledných dvoch rokoch lodenice začali vyrábať pobrežné plavidlá, ktoré predstavujú segment, v ktorom sú aktívne iné európske lodenice, napríklad nórske.

(190) Pokračujúce dotovanie Gdanských lodeníc, napríklad prostredníctvom nevymáhania verejných záväzkov, výrobných záruk, ako aj mnohých kapitálových dotácií a úverov, umožnilo lodeniciam uzatvárať zmluvy bez úplného registrovania všetkých rizík spojených s nimi a ich kompenzovania. V opačnom prípade by ich konkurenti mohli prevziať aspoň časť ich podielu na trhu.

(191) Na základe uvedeného Komisia dospela k záveru, že štátna pomoc poskytnutá Gdanským lodeniciam negatívnym spôsobom ovplyvnila obchod medzi členskými štátmi.

⁽²⁸⁾ Výročná správa Spoločenstva Európskych lodiarskych združení (CESA) za roky 2006 – 2007.

- (192) Komisia musí tiež zistiť, či opatrenia prinášali Gdanským lodeniciam neoprávnenú výhodu, a tým narušili hospodársku súťaž, alebo hrozili narušením hospodárskej súťaže.
- (193) Komisia zastáva názor, že využívanie štátnej pomoci umožnilo Gdanským lodeniciam uplatňovať praktiky narušujúce hospodársku súťaž, napríklad stanovovanie cien pod úrovňou výrobných nákladov bez toho, aby pocítili dôsledky, ktoré takéto praktiky bežne prinášajú, a to vylúčenie z trhu.
- (194) Komisia tiež poznamenáva, že jedným z hlavných dlhodobých problémov Gdanských lodeníc bolo uzatváranie zmlúv, ktoré sa stali stratové z dôvodu posilňovania zlotého voči doláru, ktorý je hlavnou menou v lodiaarskom priemysle, a z dôvodu rastu svetových cien oceľových plechov. Tieto vonkajšie faktory boli označené za hlavné hrozby pokračovania činnosti lodeníc už v pláne reštrukturalizácie na roky 2003 – 2008, a potom opäť v zmenenej a doplnenej verzii z marca 2004, v novom pláne reštrukturalizácie z roku 2006, a napokon v pláne reštrukturalizácie z roku 2009.
- (195) Napriek skutočnosti, že manažment lodeníc si bol vedomý týchto hrozieb, lodenice naďalej uzatvárali zmluvy bez prijímania opatrení na zmiernenie rizika. Táto obchodná prax pokračovala v období bezprecedentnej konjunktúry na trhu stavby lodí v období rokov 2004 až 2008, keď ceny za stavbu lodí vzrástli na rekordnú úroveň. V dôsledku tejto praxe sa lodeniciam podarilo udržať prevádzku a zamestnanosť, ale za cenu veľkých strát z bežnej výroby lodí.
- (196) Na tomto základe Komisia dospela k záveru, že každá pomoc poskytnutá Gdanským lodeniciam uvedená v odôvodneniach 105 – 170 narušala hospodársku súťaž na trhu stavby lodí alebo hrozila jej narušením.
- (197) Komisia poznamenáva, že poľské orgány s dvoma výnimkami nespochybnili uznanie opatrení (ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia) ako štátnej pomoci. Po prvé, tvrdili, že úvery poskytnuté Gdanským lodeniciam od KPS nepredstavujú pomoc. Po druhé, spochybnili, že záruky poskytnuté agentúrou KUKÉ majú charakter pomoci, a tvrdili, že sú v súlade so zásadou podnikateľského subjektu v trhovom hospodárstve. Poľské orgány ďalej nenotifikovali pokračujúce nevyháňanie verejných záväzkov ako samostatné opatrenie štátnej pomoci.
- (198) Komisia ďalej v texte vysvetlí, prečo zastáva názor, že tieto opatrenia predstavujú výhodu, ktorá naruša hospodársku súťaž.
- a) Trvalé nevyháňanie verejných záväzkov
- (199) Podľa ustálenej judikatúry⁽²⁹⁾ trvalé nevyháňanie verejných záväzkov môže samo osebe predstavovať štátnu pomoc. Z informácií poskytnutých poľskými orgánmi⁽³⁰⁾ jasne vyplýva, že Gdanské lodenice majú značné nedoplatky voči verejným orgánom, ktoré siahajú až do roku 2004. Tieto sú uvedené v tabuľke 4 ako opatrenia 18 a 19. Ako vysvetlili poľské orgány⁽³¹⁾, lodenice v dôsledku svojej zložitej finančnej situácie po 1. máji 2004 neboli schopné načas splácať svoje záväzky voči verejným orgánom a ich zostávajúci dlh sa stále odkladal bez formálneho rozhodnutia príslušných verejných veriteľov.
- (200) V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa predpokladá, že nahromadené záväzky voči verejným orgánom sa splatia v septembri 2009, keď lodenice dostanú novú štátnu pomoc. To dokazuje, že verejné záväzky nahromadené od roku 2004 sa v praxi odkladali na neobmedzené alebo nešpecifikované obdobie, splácali sa len príležitostne, keď to dovolili peňažné toky lodeníc, a v súčasnosti sa môžu úplne splatiť len vďaka dodatočnej štátnej pomoci. Komisia dospela k záveru, že žiadny veriteľ v trhovom hospodárstve by neprijal takéto neobmedzené odkladanie svojich záväzkov. Okrem toho ani po privatizácii lodeníc a kapitálovej dotácii od ISD Polska vo výške 305 miliónov PLN poľské orgány neprijali opatrenia na vymáhanie splatenia záväzkov. Informácie predložené poľskými orgánmi neobsahujú žiadny náznak, že by verejní veritelia vykonali akékoľvek opatrenia na vymáhanie svojich pohľadávok od Gdanských lodeníc, najmä prostredníctvom núteného vymáhania alebo konkurzného práva. Komisia preto dospela k záveru, že trvalé nevyháňanie verejných záväzkov predstavuje výhodu, ktorú by príjemca nedostal od veriteľa v trhovom hospodárstve, a preto predstavuje štátnu pomoc podobnú (bezúročnému) úveru.

⁽²⁹⁾ Stanovisko generálneho advokáta Jacobsa vo veci C-256/97, *DM Transport*, Zb. 1999, s. I-3915, a vo veci C-480/98, *Španielsko/Komisia*, Zb. 2000, s. I-8717.

⁽³⁰⁾ Najmä príloha 3 k listu z 9. januára 2008.

⁽³¹⁾ Podklady predložené 9. januára 2009.

(201) Podľa plánu reštrukturalizácie z roku 2009 celková suma nevyháňaných verejných záväzkov predstavuje 63 013 631 PLN. Podľa informácií predložených poľskými orgánmi v liste z 9. januára 2008 však akumulované záväzky Gdanských lodeníc voči verejným orgánom v uvedenom čase predstavovali 90 245 096,76 PLN (vrátane nahromadených úrokov). Okrem toho v pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa pri kvantifikácii nákladov na reštrukturalizáciu uvádza, že lodenice budú musieť splatiť sumu 95 354 830,90 PLN akumulovaných záväzkov voči verejným orgánom. Na tomto základe Komisia dospela k záveru, že celková hodnota nevyháňaných verejných záväzkov spolu s úrokmi predstavuje 95 354 830,90 PLN; táto suma bola uvedená v tabuľke 4.

b) Úvery od KPS

(202) Komisia nemôže prijať argument Poľska, že pomoc v forme úverov na prevádzkový kapitál od KPS neobsahovala prvky štátnej pomoci. Komisia poznamenáva, že úroková sadzba, ktorú KPS účtovala, bola približne o 400 základných bodov vyššia než referenčná sadzba. Komisia tiež poznamenáva, že Gdanské lodenice boli niekoľko rokov vo veľmi zložitej finančnej situácii, pričom zaznamenávali značné straty a ich dlhy sa hromadili. Gdanské lodenice neboli schopné získať finančné zdroje na výrobu z iného externého zdroja. Ich prevádzkový kapitál bol financovaný zálohovými platbami plne krytými zárukami KUKÉ, úvermi plne krytými zárukami štátnej pokladnice a úvermi KPS. Zdá sa preto, že úroková sadzba, ktorú KPS účtovala, neodráža presne preberané riziko. Hoci KPS vyžadovala zabezpečenie, jeho hodnota zostáva sporná. Zdá sa pravdepodobné, že KPS nebola schopná získať prvoradé zabezpečenie na majetok lodeníc. Poľsko v každom prípade neposkytlo podrobné informácie, ktoré by umožnili Komisii posúdiť skutočnú hodnotu požadovaného zabezpečenia.

(203) Komisia ďalej poznamenáva, že KPS bola zriadená ako štátom kontrolovaný fond na dosiahnutie určitých cieľov verejnej politiky, ktorého finančné zdroje boli v úplnom rozsahu poskytnuté alebo garantované štátom prostredníctvom ARP. Podľa dokumentu Stratégia lodiarskeho priemyslu (lodeníc na stavbu námorných lodí) v Poľsku na obdobie rokov 2006 – 2010 bola KPS „zriadená na organizovanie financovania výroby lodeníc do času, kým kontrolu neprevezmú súkromní investori“. Táto stratégia, ktorá je určená na dosiahnutie nielen hospodárskych, ale aj sociálnych a makroekonomických cieľov⁽³²⁾, dáva KPS rôzne právomoci, spolu s ARP, štátnou pokladnicou a ďalšími príslušnými verejnými orgánmi. Finančné prepojenia KPS s ARP a štátnou pokladnicou sú zjavné a KPS pôsobí vlastne ako účelový subjekt na prevod aktív vyčlenených v štátnom rozpočte na lodenice v Poľsku vrátane Gdanských lodeníc.

⁽³²⁾ Stratégia lodiarskeho priemyslu (lodeníc na stavbu námorných lodí) v Poľsku na obdobie rokov 2006 – 2010, prijatá v auguste 2006, s. 7.

(204) Na záver Komisia poznamenáva, že v liste, ktorým bol notifikovaný plán reštrukturalizácie z roku 2009, poľské orgány uznali, že úvery KPS predstavujú štátnu pomoc.

(205) Z hľadiska uvedeného Komisia dospela k záveru, že KPS nepôsobila ako investor v trhovom hospodárstve, keď poskytovala Gdanským lodeniciam úvery na prevádzkový kapitál. Tieto úvery uvedené v tabuľke 4 preto predstavujú štátnu pomoc.

c) Záruky agentúry pre poistenie vývozných úverov (KUKÉ)

(206) Po prvé, Komisia poznamenáva, že výrobné záruky KUKÉ boli z formálneho hľadiska poskytnuté skupine lodeníc Gdynia. Určité množstvo týchto záruk sa však využívalo výhradne na financovanie stavby lodí v Gdanských lodeniciach, v tom čase dcérskej spoločnosti skupiny lodeníc Gdynia. Vďaka týmto zárukám mohli Gdanské lodenice získať nové zmluvy a pokračovať v činnosti stavby lodí.

(207) Poľsko vo svojich pripomienkach v nadväznosti na prijatie rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania tvrdilo, že záruky poskytnuté agentúrou KUKÉ skupine lodeníc Gdynia nepredstavujú štátnu pomoc. Komisia nemôže toto tvrdenie prijať.

(208) Po prvé, Komisia by chcela poukázať, že za záruky KUKÉ na zálohové platby ručí štátna pokladnica a že súvisiace transakcie sú zaznamenávané na osobitnom bankovom účte s názvom „Interes Narodowy“. Ak by tento účet neobsahoval dostatok finančných prostriedkov, KUKÉ môže byť čerpať úvery zo štátnej pokladnice alebo môže využiť úverové záruky štátnej pokladnice. Toto je zabezpečenie, ktoré hospodársky subjekt na trhu nie je schopný využívať.

(209) Po druhé, Komisia pripomína svoje rozhodnutie z 18. júla 2007 vo veci N 105/07⁽³³⁾, v ktorom schválila, že schéma, na základe ktorej KUKÉ vykonáva svoj program poistenia vývozných úverov garantovaných štátnou pokladnicou, neobsahuje prvky štátnej pomoci. Do rozsahu pôsobnosti tejto schémy patrí okrem iných opatrení aj typ výrobných záruk, ktoré Gdanské lodenice dostávali za niekoľko posledných rokov. Komisia podotýka, že z tejto schémy sú výslovne vylúčené⁽³⁴⁾ podniky vo finančných ťažkostiach v zmysle usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach⁽³⁵⁾. Hlavnou črtou schémy je, že poplatky za záruky sa určujú na základe posúdenia rizika. Poplatok za záruku pre podnik, ktorý patrí do najvyššej kategórie rizika, predstavuje napríklad [...] % ročne

⁽³³⁾ Rozhodnutie Komisie z 18. júla 2007 vo veci N 105/07.

⁽³⁴⁾ Článok 3 ods. 1 bod 1 uznesenia výboru pre politiku v oblasti poistenia vývozu č. 111/2006 z 20. decembra 2006.

⁽³⁵⁾ Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

v prípade záruky na menej ako dva roky a [...] % ročne v prípade záruk na viac ako dva roky. Základný poplatok je 2,8 % ročne. Na porovnanie, záruky pre Gdanské lodenice poskytovala KUKÉ za poplatok 2 % ročne, ak záruka nepresahovala 35 miliónov PLN, a za poplatok 1 % ročne, ak záruka túto sumu presahovala.

- (210) Je preto zjavné, že Gdanské lodenice ako podnik v ťažkostiach nespĺňa podmienky pre záruky, ktoré patria do pôsobnosti uvedenej schémy, ktorú Komisia schválila ako neobsahujúcu prvky pomoci. Záruky poskytnuté Gdanským lodeniciam preto obsahujú prvky pomoci.
- (211) Okrem toho je zjavné, že poplatok za záruku účtovaný lodeniciam je výrazne nižší ako základný poplatok za záruky používaný pre zdravé podniky a niekoľkokrát nižší ako poplatok účtovaný pre vysokorizikové podniky, ktoré spĺňajú podmienky uvedenej schémy. Komisia dospela k záveru, že poplatok za záruku, ktorý sa vzťahoval na Gdanské lodenice, nezodpovedá trhovému poplatku, a preto tieto záruky predstavujú štátnu pomoc.
- (212) Po tretie, podľa oznámenia Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme záruk⁽³⁶⁾ v prípade individuálnej štátnej záruky, ktorá nepredstavuje štátnu pomoc, dlžník nesmie mať finančné ťažkosti. To v tomto prípade zjavne nie je splnené. V tom istom oznámení sa stanovuje, že ak dlžník má finančné ťažkosti, prvok pomoci v záruke by mohol byť taký vysoký ako suma, na ktorú sa vzťahuje záruka.
- (213) Napokon Komisia podotýka, že Gdanské lodenice využili výlučne záruky poskytované agentúrou pre poistenie vývozných úverov a štátnou pokladnicou a nepodarilo sa im získať žiadne záruky na trhu.
- (214) Z hľadiska uvedeného Komisia dospela k záveru, že KUKÉ nekonala ako investor v trhovom hospodárstve, keď poskytovala záruky Gdanským lodeniciam.
- (215) Komisia poznamenáva, že výrobné záruky tohto druhu sú typickou črtou lodiarskeho odvetvia. KUKÉ pri poskytovaní záruk vyžaduje ako zabezpečenie prevod vlastníctva lode, rozostavanej lode a stavebných materiálov.
- (216) Komisia dospela k záveru, že odhadovaný prvok pomoci v zárukách poskytnutých Gdanským lodeniciam po 1. máji 2004 predstavuje 18,9 milióna PLN. Táto suma sa vypočítala porovnaním medzi poplatkami zaplatenými lodeniciami a poplatkami, ktoré by sa za bežných okolností účtovali na trhu. Komisia dospela k záveru, že schéma agentúry KUKÉ, ktorá neobsahuje prvky pomoci, môže slúžiť ako referenčný zdroj pre poplatky účtované na trhu. Táto referenčná úroveň sa zvýšila o 400 bázičných bodov, aby sa zohľadnilo dodatočné riziko spojené s poskytovaním pomoci podniku v ťažkej finančnej situácii, akou boli Gdanské lodenice.
- (217) Komisia tiež podotýka, že podľa plánu reštrukturalizácie z roku 2009 Gdanské lodenice zamýšľajú naďalej využívať výrobné záruky poskytované agentúrou KUKÉ. Tieto záruky budú dostávať za podmienok zodpovedajúcich podmienkam, ktoré sa v rámci schémy schválenej Komisiou ako neobsahujúcej prvky pomoci⁽³⁷⁾ uplatňujú na podniky s najvyšším rizikovým profilom. To konkrétne znamená poplatok vo výške [...] % ročne pre záruky na menej ako dva roky a [...] % ročne pre záruky na viac ako dva roky. Komisia podotýka, že podnik v ťažkostiach, akým sú Gdanské lodenice, nie je oprávnený na to, aby mu boli poskytnuté prostriedky v rámci uvedenej schémy. Z toho vyplýva, že počas reštrukturalizácie Gdanských lodeníc budú záruky KUKÉ naďalej predstavovať štátnu pomoc.
- (218) Komisia dospela k záveru, že odhadovaný prvok pomoci obsiahnutý v budúcich výrobných zárukách poskytovaných agentúrou KUKÉ sa rovná rozdielu medzi poplatkami, ktoré by sa účtovali na trhu plus 400 bázičných bodov (na zohľadnenie dodatočného rizika spojeného s poskytnutím záruk podniku v ťažkostiach), a poplatkami, ktoré by lodenice skutočne museli platiť. Takto vypočítaný odhadovaný prvok pomoci predstavuje 28,8 milióna PLN.

⁽³⁶⁾ Ú. v. ES C 71, 11.3.2001, s. 14.

⁽³⁷⁾ Rozhodnutie Komisie z 18. júla 2007 vo veci N 105/07.

Z á v e r

- (219) Na záver možno uviesť, že Komisia zastáva názor, že všetky opatrenia poskytnuté Gdanským lodenicami, ktoré sú uvedené v tabuľke 4, plánované opatrenia uvedené v odôvodnení 168 a výrobné záruky KUKÉ, ktoré už boli poskytnuté alebo majú byť poskytnuté počas obdobia reštrukturalizácie, predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

2.2. Možnosť Poľska a tretích strán predložiť pripomienky

- (220) Komisia rozhodnutím z 1. júna 2005 začala formálne vyšetrovanie v súvislosti s radom opatrení vrátane reštrukturalizácie záväzkov (odpísanie dlhu, odklady, zmeny harmonogramu platieb), ktoré vychádzajú z rôznych právnych základov a týkajú sa určitého počtu verejných veriteľov, kapitálových dotácií a záruk štátnej pokladnice.

- (221) Komisia jasne uviedla, že nemožno súhlasiť s tvrdením Poľska, že zálohové platby vlastníkov lodí by sa mali považovať za vlastný príspevok. V súvislosti s tým Komisia vyslovila pochybnosti, či záruky poskytnuté agentúrou KUKÉ na zálohové platby predstavujú štátnu pomoc, a oznámila, že prešetří povahu týchto záruk.

- (222) Poľsko aj materská spoločnosť Gdanských lodeníc predložili pripomienky. Aj keď v nich spochybnili právomoc Komisie posúdiť zlučiteľnosť niektorých príslušných opatrení, nenapadli záver Komisie, že pokiaľ boli tieto opatrenia poskytnuté po pristúpení Poľska k EÚ, predstavujú novú pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Jedinou výnimkou bola povaha záruk poskytovaných agentúrou KUKÉ, ktoré údajne neobsahujú prvky štátnej pomoci. Poľsko neskôr tiež tvrdilo, že úvery od KPS nepredstavujú štátnu pomoc. Komisia zistila aj ďalšiu nenotifikovanú pomoc vo forme trvalého nevyváhania verejných záväzkov. Komisia sa zaoberala existenciou štátnej pomoci v uvedených troch opatreniach.

- (223) Počas prešetrovania Komisie poľská vláda niekoľkokrát výrazne zmenila svoju stratégiu vo vzťahu ku Gdanským lodenicami. Stratégia konsolidácie lodiarskeho odvetvia bola nahradená stratégiou oddelenia Lodení Gdynia od Gdanských lodeníc a rozhodnutím o privatizácii Gdanských lodeníc.

- (224) Ako sa už uviedlo, Komisia udržiavala pravidelné kontakty s poľskými orgánmi ako vlastníkom Gdanských

lodeníc, so samotnými Gdanskými lodenicami a so spoločnosťou ISD Polska ako novým vlastníkom Gdanských lodeníc. Komisia systematicky informovala tieto zainteresované strany, že všetky opatrenia poskytnuté lodenicami zo štátnych zdrojov pravdepodobne predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES vzhľadom na zložitú finančnú situáciu lodeníc a absenciu externých zdrojov financovania bez prvkov štátnej pomoci. Komisia tiež upozorňovala, že táto štátna pomoc bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 a nie je zlučiteľná so spoločným trhom. Komisia pri viacerých príležitostiach tiež poukázala na to, že záruky poskytnuté skupine lodeníc Gdynia zo strany KUKÉ a využívané na stavbu lodí v Gdanských lodeniach predstavujú štátnu pomoc.

- (225) Komisia počas prešetrovania zbierala aj údaje o činnosti KPS a o povahe úverov na prevádzkový kapitál, ktoré KPS poskytla lodenicami. Komisia upozornila Poľsko, že tieto úvery so všetkou pravdepodobnosťou predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

- (226) Na záver, Komisia počas prešetrovania podotkla, že Gdanské lodenice stále akumulujú záväzky voči verejným orgánom. Komisia zhromaždila k tomu informácie a oznámila Poľsku (ako veriteľovi lodeníc a do určitého času aj ako ich vlastníkov), že nevyváhania verejných záväzkov alebo ich reštrukturalizácia by mohli predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

3. Zlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom – výnimka podľa článku 87 ods. 3 Zmluvy o ES

- (227) Hlavným cieľom opatrení je pomáhať podniku vo finančných ťažkostiach a zachovať jeho činnosť. V takýchto prípadoch, pokiaľ sú splnené príslušné podmienky, sa môže uplatniť výnimka podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, ktorá povoľuje schválenie štátnej pomoci poskytnutej na uľahčenie rozvoja niektorých hospodárskych činností, ak takáto pomoc nemá negatívny vplyv na obchodné podmienky v rozsahu, ktorý je v rozpore s verejným záujmom. Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu nezdravých podnikov sa v súčasnosti riadi usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firmami v ťažkostiach⁽³⁸⁾ (ďalej len „usmernenia“), ktoré nahrádzajú predchádzajúce znenie prijaté v roku 1999⁽³⁹⁾ (ďalej len „usmernenia z roku 1999“).

⁽³⁸⁾ Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

⁽³⁹⁾ Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.

- (228) V prechodných ustanoveniach usmernení sa ustanovuje, že notifikácie zaevidované pred 10. októbrom 2004 sa budú skúmať z hľadiska kritérií platných v čase notifikácie (bod 103). V tomto prípade boli Komisii niektoré z opatrení notifikované 8. októbra 2004, keď ešte platili usmernenia z roku 1999. V usmerneniach sa však tiež stanovuje, že sa budú uplatňovať pri posudzovaní pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu poskytnutej bez povolenia Komisie (neoprávnená pomoc), ak niektorá alebo každá pomoc je poskytnutá po 1. októbri 2004 (bod 104 prvý pododsek). Vzhľadom na to, že všetky opatrenia uvedené v odôvodneniach 105 – 170 boli poskytnuté neoprávnené po uvedenom dátume, Komisia dospela k záveru, že sa uplatňujú usmernenia z roku 2004.
- (229) Usmernenia sa vzťahujú na podniky vo všetkých odvetviach okrem výnimiek uvedených v bode 18 usmernení. Rámcové ustanovenia pre pomoc na stavbu lodí⁽⁴⁰⁾, ktoré predstavujú právny rámec posudzovania štátnej pomoci pre toto odvetvie, odkazujú na bod 12 usmernení ako na príslušný právny základ pre posudzovanie pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.
- (230) Podľa definície v bode 17 usmernení sa pomoc na reštrukturalizáciu zakladá na realizovateľnom, súdržnom a ďalekosiahlom pláne na obnovu rentability podniku z dlhodobého hľadiska v primeranej lehote. Reštrukturalizácia zvyčajne obsahuje tieto prvky: reštrukturalizácia všetkých aspektov činnosti podniku, reorganizácia a racionalizácia činnosti podniku vrátane zbavenia sa stratových činností a finančná reštrukturalizácia. Reštrukturalizačné činnosti využívajúce štátnu pomoc sa však nemôžu obmedzovať na finančnú pomoc určenú len na nápravu minulých strát bez riešenia dôvodov týchto strát, t. j. bez uskutočnenia skutočnej reštrukturalizácie. Reštrukturalizácia musí byť ďalej financovaná aspoň sčasti z vlastných zdrojov spoločnosti alebo z externých zdrojov bez prvkov štátnej pomoci, a štátna pomoc musí byť obmedzená na minimum potrebné na obnovu rentability. Napokon musia byť prijaté kompenzačné opatrenia na zmiernenie rušivého vplyvu pomoci.
- (231) Vzhľadom na veľmi rušivý charakter pomoci na reštrukturalizáciu Komisia dospela k záveru, že pomoc podnikom v ťažkostiach môže prispieť k rozvoju hospodárskych činností bez negatívneho vplyvu na obchod v rozsahu, ktorý je v rozpore so záujmom Spoločenstva, len ak sú splnené všetky podmienky stanovené v usmerneniach.
- a) O p r á v n e n o s ť
- (232) Podnik sa stane oprávneným na pomoc na reštrukturalizáciu, ak spĺňa podmienky podniku v ťažkostiach v zmysle usmernení. Ako sa uvádza v tabuľke 1, finančná situácia Gdanských lodeníc, aspoň od roku 2002, bola charakterizovaná trvalou platobnou neschopnosťou a rastúcimi stratami. Gdanské lodenice preto predstavujú podnik v ťažkostiach v zmysle bodu 11 usmernení.
- (233) Podľa bodu 73 usmernení v prípade, že príslušný podnik v minulosti už dostal pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu vrátane akejkoľvek nenotifikovanej pomoci, a ak od poskytnutia pomoci na záchranu uplynulo menej ako 10 rokov, skončilo sa obdobie reštrukturalizácie alebo bola zastavená realizácia plánu reštrukturalizácie (podľa toho, čo nastalo skôr), Komisia nepovolí ďalšiu pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu (zásada jednorazovej pomoci).
- (234) V rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania Komisia poznamenala, že Gdanské lodenice prešli reštrukturalizáciou v roku 1998, ktorá podľa poľských orgánov neobsahovala prvky štátnej pomoci. Komisia akceptovala stanovisko poľských orgánov v tejto záležitosti. Prešetrovaním sa nepreukázalo, že táto reštrukturalizácia obsahovala štátnu pomoc.
- (235) Okrem toho štátna pomoc poskytnutá Gdanským lodeniciam od roku 2002 slúžila na podporu jediného procesu reštrukturalizácie.
- (236) Komisia preto dospela k záveru, že zásada jednorazovej pomoci bola dodržaná.
- b) O b n o v e n i e d l h o d o b e j r e n t a b i l i t y
- (237) Podľa bodu 34 usmernení musí byť poskytnutie pomoci podmienené realizáciou plánu reštrukturalizácie, ktorý musí podniku umožniť obnoviť rentabilitu v primeranom časovom horizonte. Obnovenie rentability znamená, že podnik je po dokončení reštrukturalizácie schopný uhrádzať všetky svoje náklady a dosiahnuť dostatočnú návratnosť vloženého kapitálu, aby bol schopný konkurovať vlastnými silami. Reštrukturalizácia musí byť vykonaná čo najrýchlejšie.

⁽⁴⁰⁾ Ú. v. EÚ C 317, 30.12.2003, s. 11.

- (238) Komisia poznamenáva, že počas prešetrovania preskúmala dva plány reštrukturalizácie (z marca 2004 a z roku 2006) vypracované manažmentom lodeníc a schválené ich väčšinovým vlastníkom, štátom. Komisia dospela k záveru, že jej vážne obavy, či tieto dva plány obnovia rentabilitu lodeníc, sa nezmiernili. Komisia potom posúdila spoločný plán reštrukturalizácie vypracovaný spoločnosťou ISD Polska v roku 2008 pre zlúčenú prevádzku Gdanských lodeníc a Lodenic Gdynia. Komisia v rozhodnutí zo 6. novembra 2008 o prešetrovaní štátnej pomoci v prospech Lodenic Gdynia⁽⁴¹⁾ dospela k záveru, že nebolo preukázané, že spoločný plán reštrukturalizácie zabezpečí obnovu dlhodobej rentability oboch lodeníc.
- (239) Na záver, v roku 2009 poľské orgány predložili plán reštrukturalizácie vypracovaný novým vlastníkom Gdanských lodeníc, spoločnosťou ISD Polska, ktorý nahrádza všetky plány reštrukturalizácie predložené Komisii. Komisia preto obmedzuje svoje nasledujúce posudzovanie na plán reštrukturalizácie z roku 2009.
- (240) Ťažkosti lodeníc boli spôsobené a zhoršovali sa rokmi zanedbávania investícií, zlým manažmentom a chýbajúcou stratégiou zmiernovania rizika. Tieto vnútorné nedostatky spolu s cyklickým charakterom trhu stavby lodí, rastom cien ocele a zhodnotením poľského zlotého viedli k značným stratám v lodeniach, akumulácii záväzkov, nedostatku prevádzkového kapitálu a ďalšej neefektívnosti a oneskoreniam vo výrobnom procese.
- (241) Podľa názoru Komisie bolo preukázané, že navrhované reštrukturalizačné opatrenia primerane riešia problémy lodeníc a sú dostatočne obsiahle, zvolená stratégia diverzifikácie činností spoločnosti je dôveryhodná a finančné výhľady vychádzajú z realistických predpokladov. Tým bolo preukázané, že plán reštrukturalizácie z roku 2009 bude viesť k obnove dlhodobej rentability lodeníc.
- (242) Komisia poznamenáva, že plán reštrukturalizácie z roku 2009 bol vypracovaný novým vlastníkom lodeníc, ktorý už investoval značné súkromné finančné prostriedky na nadobudnutie tejto spoločnosti (305 miliónov PLN vložených do spoločnosti plus [...] miliónov PLN na nákup akcií od existujúcich akcionárov) a zaviazal sa v úplnom rozsahu realizovať tento plán v presvedčení, že prinesie primeranú návratnosť. Skutočnosť, že súkromná spoločnosť investovala značné finančné prostriedky do lodeníc a plánuje financovať plán reštrukturalizácie z roku 2009, je podľa názoru Komisie znakom, že sa podnikateľský subjekt v trhovom hospodárstve domnieva, že je možné obnoviť rentabilitu Gdanských lodeníc. ISD Polska ďalej preukázala, že má cenné skúsenosti s úspešnou reštrukturalizáciou podnikov v ťažkostiach (Huta Częstochowa), čo poskytuje dodatočné uistenie o dôveryhodnosti plánu.
- (243) Pokiaľ ide o obchodnú stratégiu lodeníc, Komisia dospela k záveru, že plánovaná diverzifikácia činností nielen zabezpečí menšiu citlivosť spoločnosti na cyklické zmeny na trhu stavby lodí, ale umožní jej aj efektívnejšie využívať jej kapacity na výrobu ocele a získať prospech z otvorenia nového trhu výroby veží veterných elektrární. Diverzifikácia činností ďalej umožní rozdeliť fixné náklady spoločnosti medzi rôzne činnosti a zabezpečí vyššiu odolnosť spoločnosti voči meniacim sa trhovým podmienkam.
- (244) Komisia dospela k záveru, že plánované reštrukturalizačné opatrenia budú primerane riešiť nedostatky lodeníc. V pláne sa uvádza podrobná stratégia realizácie všetkých reštrukturalizačných opatrení, najmä v oblasti organizácie, plánovania, výrobného cyklu, dodávok, logistiky a zamestnanosti.
- (245) Komisia poznamenáva, že plán predpokladá rozsiahlu reštrukturalizáciu zamestnanosti, výrazné zníženie stavu zamestnancov na jednej strane a zvýšenie miezd na strane druhej. V pláne reštrukturalizácie boli za hlavné problémy lodeníc uvedené: vysoká absencia, rotácia a neefektívnosť štruktúry zamestnancov a miezd. Komisia dospela k záveru, že plánované opatrenia, napríklad zvýšenie miezd a realizácia stanoveného kariérneho postupu a vernostných systémov umožnia riešiť uvedené problémy. Komisia poznamenáva, že stav zamestnancov sa od roku 2006 znížil už o [...] viac ako 20] %. Priemerná mesačná mzda v priamej výrobe v roku 2008 sa od roku 2005 zvýšila o [...] viac ako 20] %. Plán

⁽⁴¹⁾ Rozhodnutie Komisie K(2008) 6771 zo 6. novembra 2008 vo veci C 17/05, Pomoc na reštrukturalizáciu v prospech Stocznia Gdynia, zatiaľ neuverejnené.

predpokladá ďalší nárast miezd o [...] % v roku 2009, [...] % v roku 2010, [...] % v roku 2011 a [...] % v roku 2012, pričom berie do úvahy aj skutočnosť, že v dôsledku poklesu hospodárskeho rastu a zatvorenia lodeníc v Gdyni a Štetíne sa finančné očakávania pracovníkov znížili.

- (246) V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa vysvetľuje, že zvýšenie efektívnosti výroby a častejšia spolupráca so subdodávateľmi bude znamenať potrebu nižšieho počtu pracovníkov v lodeniach. V pláne sa poukazuje aj na finančný vplyv zníženia stavu zamestnancov. Na základe uvedených argumentov Komisia zastáva názor, že navrhovaná reštrukturalizácia zamestnanosti bude dostatočne rozsiahla, aby umožnila riešiť problémy lodeníc.
- (247) Komisia dospela k záveru, že plánovaná stratégia značného zníženia činnosti stavby lodí a špecializácia na výrobu čiastočne vybavených špecializovaných plavidiel je správna. Investor ďalej dokázal, že zvolená stratégia je realistická vzhľadom na to, že v roku 2008 lodenice dodali päť trupov pobrežných plavidiel zo šiestich celkovo dodaných plavidiel.
- (248) Pokiaľ ide o činnosť stavby lodí, v pláne sa stanovujú rôzne opatrenia na riešenie najdôležitejších vonkajších príčin súčasných ťažkostí lodeníc. Plán predpokladá zavedenie doložiek o indexácii v zmluvách na stavbu lodí s cieľom preniesť aspoň časť rizika spojeného s materiálovými a mzdovými nákladmi na vlastníka lode. V pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa stanovuje aj vykonávanie podrobnej stratégie v oblasti zabezpečovania s cieľom znížiť riziko spojené s menovým kurzom. Komisia dospela k záveru, že navrhované opatrenia sú primerané. Predložená analýza citlivosti dokazuje, že plánované opatrenia zabezpečia relatívnu odolnosť podniku voči zmenám trhových podmienok vrátane výkyvov výmenného kurzu.
- (249) Pokiaľ ide o výrobu oceľových konštrukcií, plán reštrukturalizácie obsahuje osobitný obchodný plán, ktorý vychádza z trhovej analýzy vypracovanej externým poradcom spoločnosti ISD Polska. V pláne sa upozorňuje na dobré vyhliadky rozvoja tohto trhového segmentu v Poľsku a zdôrazňujú sa výhody umiestnenia pri Baltskom mori. K prednostiam podniku by sa mali ďalej pridať skúsenosti spoločnosti ISD Polska s výrobou a predajom oceľových konštrukcií. V pláne sa predpokladá cieľová výroba približne [...] viac ako 50 000 ton od roku 2013, ktorá sa má dosiahnuť postupným zvyšovaním v nasledujúcich rokoch. Táto úroveň výroby by mala Gdanským lodeniciam priniesť [...] % podiel na poľskom trhu.
- (250) Preukázalo sa, že plány zvýšenia výroby oceľových konštrukcií sú realistické, keďže už v roku 2008, prvom roku pôsobenia po prevzatí lodeníc spoločnosťou ISD Polska, podnik dokázal vyrobiť a predáť viac ako 10 000 ton oceľových konštrukcií, čím sa vysoko prekročili pôvodné očakávania investora. ISD Polska okrem toho dokázala zvýšiť odbyt v spoločnosti Huta Częstochowa z [...] viac ako 30 000 ton v roku 2004 na [...] viac ako 50 000 ton v roku 2006 a [...] viac ako 90 000 ton v roku 2008.
- (251) Výroba oceľových konštrukcií v Poľsku sa nepretržite zvyšovala od deväťdesiatych rokov. V roku 2003 poľskí výrobcovia vyrobili oceľové konštrukcie v hodnote 6 miliónov PLN, pričom zodpovedajúci číselný údaj za rok 2006 predstavoval 9,4 milióna PLN a za rok 2007 12,5 milióna PLN. To naznačuje, že trh má rastový trend. Predpokladá sa, že dopyt po oceľových konštrukciách sa bude v Poľsku v nasledujúcich rokoch zvyšovať. V obchodnom pláne sa uznáva, že dopyt klesol v dôsledku súčasného poklesu hospodárskeho rastu, ale očakáva sa, že rast dopytu vyvolajú investície v Poľsku spolufinancované štruktúrnymi fondmi EÚ a významné infraštruktúrne projekty.
- (252) Investor predložil kópie existujúcich zmlúv na dodávku oceľových konštrukcií, napríklad objednávku na dodávku oceľových konštrukcií v celkovom objeme 25 000 – 30 000 ton v roku 2008, ktorú spoločnosť [...] Sp. z o.o. zadala spoločnosti ISD Trade, dcérskej spoločnosti zodpovednej za predaj oceľových konštrukcií v skupine ISD. Hoci nie je jasné, aký podiel z objednávky sa má realizovať v Gdanských lodeniach, respektíve v spoločnosti Huta Częstochowa, naznačuje to, že na trhu existuje dopyt a že ISD Polska je schopná prilákať zákazníkov a nájsť kupujúcich pre svoje výrobky. Komisia preto dospela k záveru, že odbyt oceľových konštrukcií stanovený v pláne reštrukturalizácie z roku 2009 je reálny.
- (253) Preukázalo sa, že predpokladané ziskové rozpätia sú realistické. Plánované zisky sú nižšie než súčasný dosahovaný zisk spoločnosti ISD Polska (obchodné rozpätia predstavovali [...] viac ako 10] % v roku 2006, [...] od 10 do 20] % v roku 2007 a [...] viac ako 10] % v roku 2008), kým očakávané budúce ziskové rozpätia EBITDA v Gdanských lodeniach predstavovali [...] nie viac ako 10] %. Komisia preto dospela k záveru, že očakávané obchodné a finančné výsledky výroby oceľových konštrukcií možno považovať za obozretné a dôveryhodné.
- (254) Komisia poznamenáva, že výroba oceľových konštrukcií v Gdanských lodeniach bude vychádzať z existujúcej kapacity spracovania ocele, ktorá sa v súčasnosti využívala pre lodné staviteľstvo. Očakávaný výrazný nárast výroby sa preto dosiahne pri relatívne nevýrazných investíciách, čo sa premietne v relatívne vysokej úrovni vnútornej miery návratnosti z činnosti v oblasti výroby oceľových konštrukcií.

- (255) Na základe predložených informácií Komisia dospela k záveru, že výroba oceľových konštrukcií, ktorá má tvoriť neoddeliteľnú a značnú časť prevádzky nových lodeníc, vychádza z dôveryhodnej analýzy konkurenčného postavenia spoločnosti. Trhová analýza dokazuje, že predpokladané obchodné a finančné výsledky sú realistické. Preukázalo sa, že plán vychádza z realistických predpokladov.
- (256) Plán reštrukturalizácie z roku 2009 obsahuje osobitný obchodný plán pre výrobu veží veterných elektrární v Gdanských lodeniach. Tento plán vychádza z analýzy trhu, ktorá naznačuje dobré vyhliadky pre spoločnosti vstupujúce do tohto segmentu trhu. Spoločnosť bude mať výhody z pravidelných dodávok zo spoločnosti Huta Częstochowa, bude mať dobrú polohu, ktorá jej umožní distribuovať výrobky po mori, a bude využívať skúsenosti spoločnosti ISD Polska pri výrobe komponentov veží veterných elektrární. V pláne sa tiež uvádza, že dopyt po veterných elektrárnach sa zvýši v dôsledku legislatívnych stimulov (na podporu obnoviteľných zdrojov energie) a ekonomických faktorov (napr. výkyvov cien surovín). Podľa nezávislej analýzy budú v roku 2010 veterné elektrárne celosvetovo vyrábať 172 miliónov MW energie a v roku 2015 sa ich výroba zvýši na 378 miliónov MW ⁽⁴²⁾.
- (257) Spoločnosť predložila dôkazy, že vo februári a apríli 2009 uskutočnila rokovania so stavebnou firmou, ktorá má potenciálny záujem o výstavbu veternej elektrárne ⁽⁴³⁾. Tieto rokovania potvrdili predpoklady investora týkajúce sa nákladov a harmonogramu rozvoja projektu.
- (258) V pláne sa uvádzajú podrobné predpoklady, na ktorých sa zakladajú finančné výhľady, napr. výnosy založené na informáciách od potenciálnych kupujúcich, náklady vychádzajúce z prognóz cien energie a ocele, stavu zamestnancov približne [...] pracovníkov atď. Komisia dospela k záveru, že sa preukázalo, že tieto predpoklady sú spoľahlivé a že predpokladané finančné výsledky sú preto realistické.
- (259) Skutočnosť, že dve banky prejavili záujem o financovanie investícií do výroby veží veterných elektrární, je ďalším signálom, že projekt je dôveryhodný a že trh verí v jeho dlhodobú rentabilitu.
- (260) Komisia dospela k záveru, že sa preukázalo, že súhrnné finančné výhľady za všetky tri činnosti lodeníc sú dôveryhodné a potvrdzujú, že realizácia plánu bude viesť k obnove dlhodobej rentability lodeníc.
- (261) Komisia dospela k záveru, že predpoklady, na ktorých sa výhľady zakladajú, sú odôvodnené. Preukázalo sa, že vychádzajú z dôveryhodných zdrojov a sú realistické. Očakávaný nárast spotrebiteľských cien a cien energie a prognózované trendy medzibankových úrokových sadzieb vychádzali z nezávislých analýz. Predpokladané predajné ceny plavidiel vychádzajú z doteraz dosiahnutých výsledkov, existujúcich zmluvne dojednaných cien, vyhlásení o úmysle a trhových údajov.
- (262) Pokiaľ ide o trendy miezd, Komisia poznamenáva, že platy v lodeniach už značne vzrástli. Finančný model predpokladá, že priemerné náklady práce na hodinu v období rokov 2009 – 2018 vzrastú o [... viac ako 40] %. Napriek tomu, že priemerný plat v lodeniach v roku 2009 bude [... približne o 15] % vyšší ako v roku 2007, v pláne sa predpokladá ďalšie zvyšovanie miezd. Z hľadiska uvedených faktorov a vzhľadom na súčasnú hospodársku krízu a zostrenie na trhu práce v Poľsku, najmä v lodiařskom odvetví, Komisia považuje predpoklady mzdových trendov za správne.
- (263) Z analýzy citlivosti napokon vyplýva, že plán zabezpečí Gdanským lodeniciam dostatočnú odolnosť, aby zvládli hlavné rizikové faktory spojené s ich činnosťami. Komisia dospela k záveru, že analýza citlivosti dokazuje, že finančné výhľady sú relatívne odolné voči zmenám predpokladov, z ktorých vychádzajú.
- (264) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že plán reštrukturalizácie z roku 2009 je dostatočne spoľahlivý, aby zabezpečil obnovu rentability Gdanských lodeníc.

c) Pomoc obmedzená na nevyhnutné minimum

- (265) Podľa bodu 43 usmernení musí byť výška pomoci obmedzená na nevyhnutné minimum nákladov na reštrukturalizáciu potrebných na uskutočnenie reštrukturalizácie. Očakáva sa, že príjemca poskytne významný príspevok k financovaniu reštrukturalizácie z vlastných zdrojov alebo z vonkajších zdrojov financovania za trhových podmienok. Takýto príspevok na jednej strane dokazuje dôveru trhu v obnovu rentability podniku a na druhej strane predstavuje spôsob zabezpečenia, aby bola štátna pomoc obmedzená na minimum. V prípade veľkých podnikov, akým sú Gdanské lodenice, by tento príspevok mal byť aspoň 50 % nákladov na reštrukturalizáciu. Vlastný príspevok musí byť skutočný a konkrétny bez očakávaných ziskov, ako sú a peňažné toky (bod 43 usmernení).

⁽⁴²⁾ Prognóza Svetového výboru pre veternú energetiku – základný scenár, príloha 7 k plánu reštrukturalizácie z roku 2009, s. 54.

⁽⁴³⁾ Príloha 18 k plánu reštrukturalizácie na rok 2009.

- (266) Náklady na reštrukturalizáciu a finančné zdroje sú uvedené v odôvodnení 134. Komisia poznamenáva, že by sa mali započítať aj finančné náklady súvisiace s výrobnými zárukami dotovanými štátom. Celkové náklady na reštrukturalizáciu preto predstavujú [...viac ako 1 000] miliónov PLN. Táto suma zahŕňa náklady vo výške [...viac ako 1 000] miliónov PLN uvedené v odôvodnení 134, prvok pomoci vo forme výrobných záruk, ktoré sú špecifickou ale bežnou črtou lodného staviteľstva a boli v minulosti poskytnuté lodeniam vo výške 18,9 milióna PLN, ako je uvedené v odôvodnení 216, a prvok pomoci vo forme budúcich výrobných záruk vo výške 28,8 milióna PLN uvedený v odôvodnení 218.
- (267) Komisia dospela k záveru, že náklady na reštrukturalizáciu sú obmedzené na nevyhnutné minimum a boli riadne zdôvodnené. Plán reštrukturalizácie obsahuje jasný a podrobný investičný plán. Zostávajúce záväzky voči súkromným veriteľom a verejným orgánom sú jasne vymedzené. V pláne sú jasne uvedené a vysvetlené náklady na reštrukturalizáciu zamestnanosti a je uvedený kapitál, ktorý je potrebný na zlepšenie bilancie spoločnosti. Pokiaľ ide o obdobie po 1. máji 2004 a pred súčasnou reštrukturalizáciou na základe plánu reštrukturalizácie z roku 2009, Komisia poznamenáva, že štátna pomoc poskytnutá lodeniam sa použila na pokrytie strát a zachovanie činnosti lodení, a preto pokryla aj potreby lodení spojené so zachovaním likvidity v skúmanom období.
- (268) Plán reštrukturalizácie predpokladá, že vlastný príspevok na pokrytie nákladov na reštrukturalizáciu Gdanských lodení sa získa z týchto zdrojov: kapitálová dotácia od ISD Polska (305 miliónov PLN), predaj a prenájom nadbytočných aktív ([...] miliónov PLN) a externé zdroje financovania za trhových podmienok, t. j. bankové úvery ([...] miliónov PLN).
- (269) Posúdenie navrhovaných prvkov vlastného príspevku zo strany Komisie sa uvádza ďalej v texte.
- (270) Po prvé, spoločnosť ISD Polska, ktorá je súkromnou spoločnosťou, už poskytla kapitálovú dotáciu vo výške 305 miliónov PLN, ktorá už bola zaregistrovaná a zaplatená. Komisia preto dospela k záveru, že by sa mala považovať za skutočný a konkrétny vlastný príspevok, ako sa to vyžaduje v usmerneniach.
- (271) Po druhé, Komisia na základe dostupných informácií akceptuje výnosy z predaja niektorých aktív alebo ich prenájmu ako vlastný príspevok, ktorý je skutočný a konkrétny, keďže hodnotenie výnosov bolo poskytnuté a zdôvodnené. Tieto výnosy z predaja/prenájmu predstavujú približne [...] miliónov PLN.
- (272) Pokiaľ ide o zdroje financovania vo výške [...] miliónov PLN, ktoré spoločnosť plánuje získať z externých zdrojov za trhových podmienok, Komisia poznamenáva, že spoločnosť predložila podmienené prísľuby dvoch bánk na spolufinancovanie rozvoja projektu veterných elektrární v celkovej výške [...] miliónov PLN. Komisia dospela k záveru, že tieto prísľuby bánk sú dostatočné, aby sa zdroje financovania považovali za neobsahujúce prvky štátnej pomoci a za skutočné a konkrétne v zmysle usmernení. Po prvé, prísľuby bánk vychádzajú z posúdenia obchodného plánu pre výrobu veží veterných elektrární a potvrdili dôveryhodnosť projektu a predpokladané finančné výsledky. Po druhé, splnenie podmienok uložených bankami závisí najmä od spoločnosti ISD Stocznia, a nie od vonkajších alebo nepredvídateľných okolností. Na záver, banky potvrdili, že zdroje financovania sa poskytnú za všeobecných trhových podmienok bez štátnej záruky.
- (273) Komisia poznamenáva, že pokiaľ ide o povolenia potrebné na výkon činnosti a zabezpečenie požadované bankami, ISD Stocznia už prijala kroky na zabezpečenie plnenia požiadaviek bánk. Po prvé, spoločnosť sa obrátila na prístavné orgány a na štátnu pokladnicu so žiadosťou o povolenie na prevod pozemkov z Gdanských lodení na osobitnú právnickú osobu, ISD Energia Sp. z o.o., ktorej činnosti budú zahŕňať výrobu veží veterných elektrární. Toto povolenie sa vyžaduje zo zákona, keďže pozemky sa nachádzajú v oblasti prístavu, ale neexistujú žiadne známky, že povolenie by mohlo byť odmietnuté. Po druhé, pokiaľ ide o požadované zabezpečenie vo forme záložného práva na príslušné pozemky, ISD Stocznia poskytla nasledujúce vysvetlenie. Na pozemky je už vydané záložné právo na ručenie za zostávajúce záväzky voči verejným orgánom. Keď sa plán reštrukturalizácie lodení schváli a plánovaná pomoc bude poskytnutá, lodenice v súlade s plánom reštrukturalizácie splatia zostávajúce záväzky a pozemky budú vyňaté zo záložného práva. Komisia preto zastáva názor, že ISD Stocznia s najväčšou pravdepodobnosťou splní tieto dve podmienky. Keď bude prijaté toto rozhodnutie, schválenie rozhodovacích orgánov bánk bude jedinou zostávajúcou požiadavkou. Komisia na základe uvedených skutočností dospela k záveru, že plánované externé zdroje financovania vo výške [...] miliónov PLN na financovanie projektu veží veterných elektrární je možné považovať za skutočný a konkrétny vlastný príspevok na krytie nákladov na reštrukturalizáciu, ktorý neobsahuje prvky pomoci.

- (274) Komisia celkovo zastáva názor, že zdroje financovania vo výške [... približne 500] miliónov PLN (305 miliónov PLN + [...] miliónov PLN + [...] miliónov PLN) je možné považovať za skutočný a konkrétny vlastný príspevok na financovanie nákladov na reštrukturalizáciu. Keďže celkové náklady na reštrukturalizáciu predstavujú [... viac ako 1 000] miliónov PLN, vlastný príspevok uvedenej sumy predstavuje 45 % celkových nákladov na reštrukturalizáciu.
- (275) Komisia tiež poznamenáva, že lodenice začali reštrukturalizáciu už v roku 2002. Komisia v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania podotkla, že pri posudzovaní, či štátna pomoc poskytnutá po pristúpení Poľska k EÚ bola obmedzená na nutné minimum, je potrebné zohľadniť pomoc poskytnutú lodeniciam pred pristúpením.
- (276) Ako sa stanovuje v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, v období rokov 2002 – 2004 dostali Gdanské lodenice štátnu pomoc vo výške 157 miliónov PLN. Komisia dospela k záveru, že táto suma pokrýva náklady potrebné na udržanie likvidity spoločnosti v uvedenom období. Celkové náklady na reštrukturalizáciu od roku 2002 preto predstavujú [...] miliónov PLN. V dôsledku toho vlastný príspevok vo výške [... približne 500] miliónov PLN bude pokrývať 40 % týchto nákladov na reštrukturalizáciu.
- (277) Komisia podotýka, že 40 % úroveň, hoci je významná, zostáva pod minimálnym limitom 50 %, ktorý sa štandardne vyžaduje v usmerneniach. Podľa bodu 44 usmernení však za mimoriadnych okolností a v prípadoch osobitnej núdze môže Komisia akceptovať nižší príspevok. Po prvé, úroveň 40 % je významná. Po druhé, spoločnosť sa nachádza v oblasti oprávnenej na regionálnu pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES, čo podľa bodu 56 usmernení môže poskytovať oprávnenie na nižšiu úroveň vlastného príspevku⁽⁴⁴⁾. Po tretie, Komisia podotýka, že Gdanské lodenice boli dlhý čas vo finančných ťažkostiach. Napriek vyhláseniu úpadku v roku 1996 a prevzatíu lodenicami Gdynia v roku 1998 lodenice (a ich materská spoločnosť) nevykonali primerané štruktúrne zmeny na postupné prispôbenie sa trhovému hospodárstvu a medzinárodnej konkurencii. Po pristúpení Poľska k EÚ lodenice zostali vo vlastníctve štátu viac ako tri roky a každá podpora od akcionárov lodeníc v uvedenom čase predstavovala štátnu pomoc. Keďže privatizácia sa do roku 2007 neuskutočnila, pre súčasného vlastníka by bolo ťažké dať do súladu značné sumy pomoci poskytnuté lodeniciam s vlastným príspevkom bez ohrozenia primeranej návratnosti svojej investície a obnovy rentability lodeníc.
- (278) Komisia tiež oceňuje, že poľské orgány dokázali sprivatizovať lodenice, a z tohto dôvodu zastáva názor, že vlastný príspevok je taký vysoký, ako je to za týchto okolností možné. Komisia poznamenáva, že neúspešné pokusy sprivatizovať a reštrukturalizovať ďalšie dve poľské lodenice v Gdyni a Štetíne poukazujú na to, že je ťažké prilákať súkromných investorov, ktorí by boli ochotní vložiť významný finančný príspevok na reštrukturalizáciu sektora, ktorý v minulosti dosahoval také zlé výsledky. Významnú účasť spoločnosti ISD Poľska v Gdanských lodeniciach je preto možné považovať za maximum, ktoré sa dalo dosiahnuť.
- (279) Komisia napokon poznamenáva, že pri započítaní nákladov na reštrukturalizáciu vynaložených len po roku 2004 (vrátane potrieb likvidity financovaných štátnou pomocou) vlastný príspevok predstavuje 45 %. Štátnou pomocou poskytnutou lodeniciam od roku 2002 do roku 2004 sa tento príspevok znižuje na 40 %, čo Komisia považuje za prijateľné z dôvodov uvedených v predchádzajúcom texte a z nasledujúcich dôvodov. V období pred rokom 2004, kedy bola táto pomoc poskytnutá, sa uplatňovali usmernenia z roku 1999, a v týchto usmerneniach nebol stanovený minimálny limit 50 % pre vlastný príspevok. Z hľadiska týchto usmernení a rozhodovacej praxe Komisie v tom čase by sa vlastný príspevok vo výške 40 % s najväčšou pravdepodobnosťou považoval za dostatočný.
- (280) Na záver, Komisia zastáva názor, že v tomto prípade vzhľadom na dlhú históriu pokusov zachovať finančnú likviditu spoločnosti v rámci štátneho vlastníctva a skutočnosť, že lodenice boli nakoniec sprivatizované, je vlastný príspevok vo výške 40 % dostatočne významný a zabezpečuje, že pomoc je obmedzená na nutné minimum, aby umožnila reštrukturalizáciu Gdanských lodeníc a jej návrat k rentabilite.
- (281) Komisia podotýka, že Gdanské lodenice budú okrem pomoci na financovanie nákladov na reštrukturalizáciu pokračovať vo financovaní svojich potrieb prevádzkového kapitálu štátnou pomocou vo forme výrobných záruk poskytovaných spoločnosťou pre poistenie vývozných úverov. Tieto záruky budú dostávať za podmienok zodpovedajúcich podmienkam, ktoré sa v rámci schémy schválenej Komisiou⁽⁴⁵⁾, ktorá neobsahuje prvky štátnej pomoci, vzťahujú na spoločnosti s najvyšším

⁽⁴⁴⁾ Rozhodnutie Komisie z 22. februára 2006 týkajúce sa pomoci na reštrukturalizáciu N 464/05 v prospech AB Kauno ketaus liejykla (Ú. v. EÚ C 270, 7.11.2006, s. 2).

⁽⁴⁵⁾ Rozhodnutie Komisie z 18. júla 2007 vo veci N 105/07, Záručná schéma na vývozné kontrakty, súhrnné oznámenie v Ú. v. EÚ C 214, 13.9.2007.

rizikovým profilom. Komisia poznamenáva, že tieto záruky predstavujú štátnu pomoc, ako sa vysvetľuje v odôvodnení 214. Komisia však dospela k záveru, že podmienky týchto záruk, najmä stanovenie cien, sú v súlade s podmienkami uvedenej záručnej schémy, čo zabezpečuje, že pomoc je obmedzená na nevyhnutné minimum. Komisia tiež uznáva potrebu týchto záruk, ktoré sa v tomto sektore využívajú všeobecne, a nie špecificky pre podniky vo finančných ťažkostiach.

d) Zabránenie neoprávnenému narušeniu hospodárskej súťaže

- (282) Podľa bodov 38 – 42 usmernení sa musia prijať opatrenia na čo najväčšie zmiernenie negatívneho vplyvu pomoci na konkurentov. Pomoc by nemala neoprávnene narušovať hospodársku súťaž. To zvyčajne znamená obmedzenie podielu spoločnosti na trhu po skončení obdobia reštrukturalizácie. Povinné obmedzenie alebo zníženie podielu spoločnosti na príslušnom trhu predstavuje kompenzačné opatrenie v prospech jej konkurentov. Malo by byť úmerné rušivému vplyvu pomoci a relatívnej dôležitosti spoločnosti na jej trhu alebo trhoch.
- (283) Komisia poznamenáva, že od roku 2002 Gdanské lodenice využívali výhody zo značných súm pomoci a ich prítomnosť na trhu bola od uvedeného času v skutočnosti možná vďaka trvalej štátnej pomoci poskytovanej v rôznych formách: nevymáhanie záväzkov voči verejným orgánom, úvery, kapitálové dotácie a záruky na zálohové platby za výhodných podmienok, bez ktorých by lodenice neboli schopné uzatvárať zmluvy. Komisia ďalej poznamenáva, že lodenice sú jednými z najväčších lodeníc v Poľsku a patria medzi dôležitých výrobcov v Európe, čo zosilňuje narušenie hospodárskej súťaže spôsobené pomocou. V súlade s bodom 40 usmernení preto musia byť tieto opatrenia dostatočne rozsiahle, aby boli úmerné rušivému vplyvu pomoci. Komisia dospela k záveru, že navrhované kompenzačné opatrenia dostatočne obmedzujú narušenie hospodárskej súťaže spôsobené pomocou poskytnutou Gdanským lodenicami.
- (284) Po prvé, Komisia poznamenáva, že lodenice výrazne znížia svoju kapacitu stavby lodí uzatvorením výrobných aktív (dvoch z troch lodných sklzov) nevyhnutných pre stavbu lodí, ktoré dodnes predstavovali problémové miesto.
- (285) Komisia dospela k záveru, že uzatvorenie dvoch lodných sklzov je dostatočné z nasledujúcich dôvodov. Komisia pri určení rozsahu potrebného zníženia kapacity posudzovala súčasnú technickú kapacitu lodeníc a porovnávala ju s potenciálne dosiahnuteľnou kapacitou, ktorú by lodenice mohli dosiahnuť po procese reštrukturalizácie a zlepšeníach efektívnosti výroby. Cieľom uzatvorenia kapacít bolo zabezpečiť, aby technická kapacita lodeníc po reštrukturalizácii bola nižšia ako ich kapacita pred reštrukturalizáciou s podporou štátnej pomoci.

realizácie a zlepšeníach efektívnosti výroby. Cieľom uzatvorenia kapacít bolo zabezpečiť, aby technická kapacita lodeníc po reštrukturalizácii bola nižšia ako ich kapacita pred reštrukturalizáciou s podporou štátnej pomoci.

- (286) Súčasná kapacita lodeníc pred realizáciou reštrukturalizačných opatrení predstavuje podľa poradcu Gdanských lodeníc 165 tisíc CGT. Plán reštrukturalizácie z roku 2009 zabezpečuje, že budúca kapacita zostávajúceho lodného sklzu alebo iného spúšťacieho zariadenia, ktoré by lodenice využívali, je obmedzená približne na 100 tisíc CGT. Preto zjavne nastáva zníženie kapacity lodeníc približne o 39 %.
- (287) Lodenice sa ďalej zaviazali, že v žiadnom danom čase nebudú využívať viac ako jedno spúšťacie zariadenie, a to buď existujúci lodný sklz B1 alebo akékoľvek iné spúšťacie zariadenie, ktoré by lodenice nadobudli alebo inak mali k dispozícii. Ak by lodenice skutočne začali využívať nové spúšťacie zariadenie, Komisia podotýka, že sa zaviazali okamžite ukončiť dohodu o prenájme lodného sklzu B1.
- (288) Uzatvorenie dvoch lodných sklzov z troch a záväzkov nevyužívať viac ako jedno spúšťacie zariadenie, pričom sa technická kapacita obmedzuje približne na 100 000 CGT, rozptyľuje pochybnosti Komisie v tomto ohľade a zabezpečuje, že zníženie kapacity je dostatočne rozsiahle, aby poskytlo konkurentom lodeníc účelnú kompenzáciu.
- (289) Komisia ďalej poznamenáva, že v pláne reštrukturalizácie z roku 2009 sa stanovuje, že spoločnosť podstatne zníži činnosť stavby lodí. Spoločnosť vo veľkej miere prestane stavať celé plavidlá. Prítomnosť lodeníc na trhoch, na ktorých nastalo narušenie hospodárskej súťaže, sa preto podstatne zníži.
- (290) Komisia poznamenáva, že kompenzačné opatrenia by sa mali vykonať čo najskôr po poskytnutí štátnej pomoci. V tomto prípade spoločnosť dokázala, že uzatvorenie dvoch lodných sklzov sa uskutoční čo najskôr pri zohľadnení potreby dodať plavidlá kontrahované v existujúcich záväzných zmluvách s vlastníkami lodí. Skoršie uzatvorenie lodných sklzov by viedlo k závažným narušeniam výrobného cyklu a znemožnilo by dodávku kontrahovaných plavidiel. Komisia preto dospela k záveru, že navrhované načasovanie uzatvorenia je odôvodnené. Komisia poznamenáva, že už boli prijaté opatrenia na uzatvorenie lodných sklzov v stanovenej lehote, keďže v apríli 2009 spoločnosť podpísala zmluvu s vlastníkom lodných sklzov, podľa ktorej zmluva o prenájme končí 1. júla 2009 pre lodný sklz B5 a 1. januára 2010 pre lodný sklz B3.

(291) Komisia dospela tiež k záveru, že narušenie hospodárskej súťaže bude ďalej obmedzené skutočnosťou, že lodenice sa zaviazali dodržať ročný strop výroby 100 000 CGT na obdobie 10 rokov od dátumu prijatia tohto rozhodnutia. Preto boli prijaté opatrenia na zabezpečenie, aby sa počas nasledujúcich desiatich rokov štátna pomoc poskytnutá spoločnosti nemohla využiť na rozšírenie činností stavby lodí.

(292) Na základe uvedeného Komisia dospela k záveru, že navrhované kompenzačné opatrenia sú účelné a dostatočne rozsiahle, aby sa zabránilo neoprávnenému narušeniu hospodárskej súťaže v dôsledku pomoci.

IV. ZÁVER

(293) Komisia dospela k záveru, že štátna pomoc v prospech Gdanských lodeníc uvedená v odôvodneniach 105 až 170 a v tabuľke 4 tohto rozhodnutia, a to pomoc neoprávnené poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 Zmluvy o EŠ, ako aj dodnes neposkytnutá notifikovaná pomoc, je podľa usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach zlučiteľná so spoločným trhom.

(294) Komisia podotýka, že Gdanské lodenice musia vykonať plán reštrukturalizácie v úplnom rozsahu a musia splniť všetky ostatné záväzky, na ktorých sa zakladá toto rozhodnutie (bod 47 usmernení). Komisia musí mať možnosť presvedčiť sa o tom, že plán reštrukturalizácie sa realizuje správne, prostredníctvom pravidelných podrobných správ predkladaných Poľskom (bod 49 a nasledujúce body usmernení). V prípade Gdanských lodeníc, ktoré sú veľkým podnikom, musí byť prvá z týchto správ za bežných okolností predložená Komisii najneskôr šesť mesiacov od dátumu tohto rozhodnutia. Správy sa potom budú musieť zasielať Komisii aspoň raz ročne k výročí nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia, až kým ciele plánu reštrukturalizácie nie je možné považovať za dosiahnuté. Musia obsahovať všetky informácie, ktoré Komisia potrebuje, aby bola schopná monitorovať realizáciu plánu reštrukturalizácie a jeho financovanie (ktoré sa musí vykonávať v súlade s kritériami predloženými Komisii), rozvrh platieb v prospech spoločnosti a jej finančný stav a plnenie podmienok alebo záväzkov stanovených v tomto rozhodnutí. Musia obsahovať najmä všetky príslušné informácie o akejkoľvek pomoci na akýkoľvek účel, ktorú spoločnosť dostala počas obdobia reštrukturalizácie buď na individuálnom základe alebo v rámci všeobecnej schémy (pozri body 68 až 71 usmernení). Ak Komisia potrebuje okamžité potvrdenie určitých kľúčových informácií, napríklad informácií o zníženiach kapacity, môže požiadať o častejšie správy (bod 48 usmernení). Akékoľvek zmeny v pláne reštrukturalizácie musia byť notifikované podľa bodu 52 a nasledujúcich bodov usmernení.

Komisia musí overiť, v prípade potreby s podporou externého poradcu, či správy poskytujú komplexné a presné informácie v súlade s týmto rozhodnutím.

(295) Komisia tiež poznamenáva, že sa uplatňuje zásada jednorazovej pomoci v súlade s bodom 72 a nasledujúcimi bodmi usmernení,

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1

1. Štátna pomoc, ktorú Poľsko čiastočne poskytlo a ktorú plánuje poskytnúť v prospech Gdanských lodeníc na realizáciu ich plánu reštrukturalizácie z mája 2009, ako je uvedená v odôvodneniach 105 až 170 a v tabuľke 4 tohto rozhodnutia, vo výške 555 030 629,80 PLN je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o EŠ.

2. Štátna pomoc vo forme záruk agentúry pre poistenie vývozných úverov (KUKÉ), ktorá bola čiastočne poskytnutá (nominálna hodnota 346 miliónov PLN) a ktorá má byť poskytnutá v prospech Gdanských lodeníc na realizáciu plánu reštrukturalizácie z roku 2009 (nominálna hodnota 180 miliónov PLN ako maximálna ročná angažovanosť KUKÉ), je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o EŠ.

3. Poskytnutie štátnej pomoci uvedené v článku 1 ods. 1 a 2 je preto povolené za podmienky, že sa riadne vykoná plán reštrukturalizácie z roku 2009 a stanovené kompenzačné opatrenia a že sa dodrží stanovený pomer vlastného príspevku bez prvkov štátnej pomoci k nákladom na reštrukturalizáciu. Poľsko bude Komisii predkladať pravidelné podrobné správy, ktoré jej umožnia monitorovať realizáciu plánu reštrukturalizácie a jeho financovanie, ako aj dodržiavanie opatrení na zníženie kapacity a obmedzení výroby uvedených v odôvodneniach 284 a 291 tohto rozhodnutia. Tieto správy musia obsahovať všetky informácie uvedené v odôvodnení 294 tohto rozhodnutia a predkladajú sa v súlade s lehotami, ktoré toto odôvodnenie stanovuje.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Poľskej republike.

V Bruseli 22. júla 2009

Za Komisiu
Neelie KROES
členka Komisie